Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 81 (6.272) 1987 йил 9 апрель, пайшанба Баҳоси 3 тийин

КПСС XXVII съезди қарорлари — ҳаётга!

Қайта қуриш умумхалқ ижодий лабораторияси бўлиб қолсин. Янгиланиш практикасига диққат билан муносабатда бўлиб, уни танқидий англаб олайлик, илғор тажрибанинг ҳар бир заррасини қадрлаб, уни қўллаб-қувватлайлик ва ривожлантирайлик. Жонли, эркин фикрлаш — жадаллаштиришнинг зарур шартидир.

(КПСС Марказий Комитетининг совет халқига Мурожаатномасидан).

Давлат қабули: сифат кафолати

Ҳамма учун талаб бир

Шаҳримиз саноат корхоналарининг баъзиларида ўн иккинчи беш йилликнинг иккинчи йилидан бошлаб маҳсулотнинг давлат қабули жорий этилди. Бу кўплаб коллективларда меҳнат унумдорлигини ошириш, тежамкорлик ҳаракатини кенгайтириш билан биргаликда маҳсулот сифатини яхшилашга ҳам кенг йўл очди. Бироқ, маҳсулотнинг давлат қабулига ўтган 21 саноат корхонасининг барчасида ҳам ишлар бир маромда олиб борилаётгани йўқ. Бунинг ўзига яраша сабаблари бор.

Аслида янги хизмат органини жорий этиш учун тайёргарлик ўтган йилнинг турли ойларидан бошланган бўлишига қарамай, унга ҳар бир корхона пухта тайёргарлик кўрди, деб бўлмайди. Бунинг оқибатида ишлаб чиқаришда узилишларга йўл қўйилмоқда. Маҳсулот сифати бугунги кун талаби даражасида бўлишини таъминлаш учун ортиқча куч ва харажат сарфланаётир. Бу ҳол айниқса, Тошкент мебель ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Таштекстильмаш», электрон-техника заводларида айниқса яққол кўзга ташланаётир. Мазкур корхоналарда йилнинг дастлабки квартали топшириғини адо этиш ҳам кўнгилдагидек бўлмади. Текширишлар шуни кўрсатдики, маҳсулот сифатини оширишда, меҳнатни тўғри ташкил этишда корхоналарда фаолият кўрсатаётган меҳнатни илмий асосда ташкил этиш бўлими иши анча сусайиб кетган. Унинг ходимлари ўз фикр-мулоҳазаларини ишлаб чиқаришни интенсив ривожлантиришга тўла сафарбар эта олмаяптилар. Қолаверса, бу борадаги ишлар кенг оммалаштирилмаётир.

Яна бир муҳим муаммо, маҳсулотнинг давлат қабули шароитида ишлаётган корхоналарда иш унумининг юқори бўлишига хом ашё таъминотидаги узилишлар халал бераётир. Шунинг учун ҳам таъминотчи корхоналар билан ўзаро ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш йўлга қўйилса, айни муддао бўларди. Бу каби муаммоларни ҳал этиш учун аввало корхоналар маъмуриятлари давлат қабули органлари билан биргаликда иш кўришлари лозим. Камчиликларнинг олдини олиш учун конкрет тадбирларни кечиктирмай амалга ошириш керак. Буни бир қатор меҳнат коллективларининг иш тажрибаси яққол исботлаб турибди.

Масалан, «СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи», «Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаларида, «Компрессор» ва «Ташкенткабель» заводларида янги шароитда маҳсулот тайёрлашда қийинчиликлар унчалик кўзга ташланмаяпти. Бунинг асосий сабаби эса уларда меҳнат назорати тўғри ташкил этилганлигида, ишчи-хизматчиларнинг ўз вазифаларига масъулият билан ёндошаётганликларидадир. Бу корхоналарда янгича ишлаш, қайта қуриш ва жадаллаштириш ишларига жиддий эътибор берилмоқда. Ишлаб чиқаришда нормал муҳитни юзага келтириш учун астойдил курашишяпти. Қолаверса, бир қанча норматив ҳужжатлар ва конструкторлик ишларидаги камчиликлар аллақачон бартараф этилган. Лозим бўлган жойларига керакли ўзгартишлар киритилиб, ишлаб чиқариш жараёнлари анча такомиллаштирилган. Технология жараёнида қўлланиладиган контроль-ўлчов асбоблари ва машина-механизмлар текширувдан ўтказилиб, яроқсиз бўлганлари билан алмаштирилди.

Маҳсулот сифатини яхшилаш учун оммавий кураш авж олган ҳозирги пайтда камчиликларга қарши муросасиз курашиш ҳамманинг бурчидир. Юксак масъулиятдан ҳеч ким четда қолмаслиги лозим.

Г. ВОҲИДОВА,
Ўзбекистон ССР Давлат стандартлари бошқармаси ходими.

18 апрель — Коммунистик шанбалик куни

ТАЙЁРГАРЛИК ҚИЗҒИН

Тошкентдаги абразив комбинати ишчи-хизматчилари Владимир Ильич Ленин туғилган кунининг 117 йиллигига бағишлаб 18 апрелда ўтказиладиган Бутуниттифоқ коммунистик шанбалигига қизғин тайёргарлик кўришмоқда. Корхонада меҳнат қилаётган 1470 кишининг деярлик барчаси умумхалқ ҳашари куни одатдагидан анча самарали ишлашга, ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ишларида фаол қатнашишга аҳд қилаётир.

Комбинат катта конструктори Анатолий Хегай бошчилигидаги шанбаликка тайёргарлик штабининг фаолияти ҳам анча қизиб кетди. Унинг аъзолари ихтиёрий меҳнат байрами кунини юксак уюшқоқлик билан ўтказиш тадбирларини белгиламоқдалар.

Шу куни корхонада 40,6 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади. Ишчиларнинг умумхалқ ҳашарида бажарган иш ҳақларидан тушган маблағнинг бир ярим минг сўми ўн иккинчи беш йиллик фондига ўтказилади.

У. МУҲАМЕДОВ.

Замондошимиз 70

Матбаачи

Ушбу суратда гулгун табассум бирла боқиб турган ишчининг қўлидан бир кунда неча-неча китоб ўтади. Зеро китобни офтобга ўхшатишади. Чунки улар хонадонларга маърифат нурини сочиб, зиё тарқатгувчидир. Бундан Мукамбарнинг қувончлари оламга сиғмайди, негаки у шундай эзгулик йўлида ишлаб, китоб тайёрлашга ҳисса қўшиб келаётганидан ғоят бахтиёрдир.

— Ўзингиз бир ўйланг, — дейди у, — Улуғ Октябрь социалистик революциясидан аввал ўлкамиз қарийб саводсиз ўлка эди. Китобларнинг бори ҳам ғоят қийинчилик билан тош босмаларда босилар эди. Уни ҳамма ҳам олиб ўқиш имкониятига эга эмасди. Мана, ҳозир кўринг биргина шаҳримизнинг ўзида ўнлаб босмахоналар ишлаб, ўнлаб тилларда китоб чоп этмоқда. Китоб ўқисанг оламни танийсан, дейишади. Ҳақиқатдан ҳам шундай. Китоб билим манбаи. Бизга шундай эркин меҳнат қилиш ҳуқуқини берган Улуғ Октябрдан миннатдормиз.

Шу кунларда барча совет кишилари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллигини меҳнатда муносиб совғалар билан кутиб олиш учун бутун куч ва имкониятларини ишга солмоқдалар. Уларнинг сафида Тошкент «Матбуот» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли 3-босмахонанинг муқоваловчиси Мукамбар Мавлонова ҳам бор. У ўз ҳамкасблари қатори шонли санани йиллик планни муддатидан илгари бажариш билан кутиб олишга аҳд қилган. Шу кунларда смена топшириқларини ортиғи билан адо этиб юбилей олди мусобақасида пешқадамлик қилиб келмоқда.

Зотан, киши ўз касбини севса бундан ортиқ бахт бўлмайди. Мукамбар Мавлонова ҳам шундайлардан. У ўрта мактабни тугатгач, ҳеч иккиланмай Тошкент полиграфия техникумига ўқишга кирди. Уни тамомлаб, мана олти йилдирки, босмахонада ҳалол меҳнат қилиб келмоқда. Ҳалол меҳнат кишини улуғлайди. Мукамбар ҳам фидокорлиги билан коллектив орасида ҳурмат-эътибор қозонмоқда. Унинг ўз касбидан, ўз ишидан мамнунлигини кулиб турган ана шу қора кўзларидан ҳам сезасиз.

Мукамбар Мавлонова жамоат ишларида ҳам фаол иштирок этмоқда. У ўзи каби комсомол ёшларга етакчилик қилиб, уларни янги марралар сари даъват этмоқда. Коммунистик меҳнат зарбдоридан ҳамкасблари ҳар соҳада ўрнак олса арзийди. Биз эса ана шундай илғор замондошларимиз борлигидан қувонамиз.

СУРАТДА: М. Мавлонова.

Т. Каримов фотоси.

Бригада кенгаши: таъсир доираси

Тошкент агрегат заводи 1-механика-йиғув цехидан В. А. Жуков бригадаси март ойи планига қўшимча равишда тракторларнинг орқа ўқи учун юз комплект узел тайёрлаб берди. Баҳорги экиш даврида деҳқонлар учун зарур бўлган маҳсулотларни қўшимча равишда ишлаб чиқариш тўғрисида бригада кенгаши қарор қабул қилди. Уни барча ишчилар умумий йиғилишда маъқулладилар. Чунки қарор Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги шарафига олинган социалистик мажбуриятга ҳам мос келар эди.

Бу ерда коллектив меҳнат ва коллектив жавобгарлик принципи асосий принцип қилиб қўйилган. Бригада кенгаши ишларни мувофиқлаштириб боради, иш стажидан қатъий назар ҳар бир станокчи-ишчи меҳнатнинг пировард натижалари учун жавобгардир. Айниқса ёшларга алоҳида эътибор берилмоқда.

Юрий Шенин Совет Армияси сафидан қайтиб, бригадага келгач, уни кенгаш мажлисига таклиф қилишди. Биргаликда кўп йил ишлаш натижасида вужудга келган бригада анъаналари тўғрисида, коллектив олдида турган вазифалар ҳақида унга гапириб беришди. Йигитга деталларни силлиқлаш топширилди. Бу ишни сен учун ҳеч ким бажармайди, агар қийин бўлса — ёрдамлашамиз, бракка йўл қўйсанг — жавоб берасан, деб огоҳлантиришди.

Ёш ишчи дастлабки кунданоқ ўртоқларининг мададига ва талабчанлигига ишонч ҳосил қилди. Бир ойдан кейиноқ уни тиришқоқлиги учун мақташди. Бригада кенгашининг яхши гапи йигитнинг кайфиятини кўтарди, унда янада яхшироқ ишлаш истаги туғилди.

Мажлислардан бирида кенгаш олдида бригада иш вақтидан кейин ҳам қолиб ишлаши керакми, деган савол кўндаланг бўлди. Цех раҳбарлари сменадан сўнг қолиб ишлашни илтимос қилган эдилар. Бунга йиғув конвейерининг бир маромда ишлаши учун деталларни ғамлаб қўйиш зарурлигини сабаб қилиб кўрсатишди. Корхонада кўп йиллардан бери ишлаётган ишчи С. Зенкин: «Штурмчилик фойда келтирмайди. Ишни ҳар қандай топшириқни оддий сменада бажарадиган қилиб ташкил этишни таклиф этаман», деди. Бутун бригада унинг фикрига қўшилди.

Бригада кенгаши икки сменали иш имкониятларидан фойдаланиб, машина-ускуналарни ишчиларга уларнинг ҳар бири тўла қувват билан меҳнат қила оладиган қилиб тақсимлаб берди. Тажрибали станокчиларни ёшларга бириктириб, уларга турдош касбларни ўргатишни топширдилар. Сменадан сўнг қолиб меҳнат қилишмаса ҳам, ишлар юришиб кетди.

— Меҳнатни ташкил этишни такомиллаштириш, коллективни жипслаштириш бригада кенгашининг бурчи деб ҳисоблаймиз, — дейди бригадир. — Ҳар ким ўз қобилиятини яхши билади, шундай пайтда ана шу масалаларнинг биргаликда ҳал этилиши юксак натижаларга эришишга имкон беради. Айни ана шундай ёндашиш бригадага штатдаги 26 киши ўрнига ишлаётган ўн олти аъзоси билан план топшириқларини ой сайин ошириб бажаришга имкон бермоқда.

Бригадада янги ой бизда олдинги ойнинг охиридан бошланади, дейишлари бежиз эмас. Чунки бу ерда заготовкалар ғамлаб қўйилади, машина-ускуналар профилактика қилинади. Дастлабки кунданоқ коллектив бир маромда ишлай бошлайди. Завод бригадалари ўртасидаги социалистик мусобақа якунларига кўра, Жуков бригадаси яна биринчи ўринни олганлиги ишни ана шундай ташкил этиш натижасидир.

В. ДРАЧЕВ,
ЎзТАГ мухбири

Шаҳардаги «Металлбитьприбор» ишлаб чиқариш бирлашмасининг аҳолига хизмат кўрсатиш пунктлари жойларда тобора кенгайиб бормоқда. Айни пайтда мана шундай масканлар ўттизтага етган. Уларда аҳоли учун зарур бўлган ҳар хил буюртмалар қабул қилинади. Жумладан темир дарвозалар, эшиклар, карнизлар тайёрланади. Бирлашма меҳнатчилари орасида аҳолига хизмат кўрсатиш маданиятини ошириб бораётган монтажчилар сони кўпчиликни ташкил этади. Улар айни пайтда Улуғ Октябрнинг 70 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун мусобақани авж олдириб ишламоқдалар.

СУРАТДА: корхона илғор монтажчилари Абдулла Жалилов ва Нурғиёс Матибуллинлар иш устида.

Э. Зоҳидов фотоси.

Тежалган хом ашё ҳисобига

ТОШКЕНТ. «Матбуот» полиграфия бирлашмасининг ишчилари шанбалик кунида тежалган хом ашё ва материаллардан маҳсулот ишлаб чиқарадилар. Шу куни 46 минг сўмлик китоб ва брошюра босмадан чиқарилади.

Шанбаликда икки ярим минг киши иштирок этади. Коллективнинг бир қисми корхона атрофидаги территорияни ободонлаштириш билан банд бўлади, дарахт ва гул кўчатлари ўтқазиш, пионерлар лагерини ёзги мавсумга тайёрлаш билан шуғулланади. Беш йиллик фондига бир ярим минг сўмдан ортиқ маблағ ўтказилади.

(ЎзТАГ).

Шонли сана шарафига

Тошкент жамоатчилиги вакилларининг 8 апрель куни бўлиб ўтган йиғилиши СССР билан Ироқ ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида шартнома тузилганлигининг ўн беш йиллигига бағишланди.

Сўзга чиққан кишилар 1972 йилнинг апрелида имзоланган шартнома Совет—Ироқ муносабатларини сифат жиҳатдан янги поғонага кўтарганлигини, мамлакатларимиз ўртасида тенг ҳуқуқли ҳамкорликни янада ривожлантириш учун қулай имкониятлар яратганлигини, империализм ва сионизм кучларига қарши курашни кучайтиришга кўмаклашганлигини қайд этиб ўтдилар. Бутун совет халқи каби Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам Ироқ билан Эрон ўртасидаги қуролли можаро сиёсий йўл билан бартараф этилиши, регионда тинчлик тезроқ қайта тикланиши учун курашаётганликлари таъкидланди.

(ЎзТАГ).

САЙЛОВ ОЛДИДАН

Республикада халқ депутатлари область, район, шаҳар Советларига сайлов ўтказувчи округ сайлов комиссияларининг составига вакиллар кўрсатиш бошланди.

Жамоат ташкилотлари, меҳнат коллективлари, ҳарбий бўлинмалардаги ҳарбий хизматчиларнинг йиғилишлари округ комиссияларига энг муносиб кишиларни кўрсатмоқда. Улар орасида уруш ва меҳнат ветеранлари кенгашларининг, уй комитетларининг, хотин-қизлар кенгашларининг аъзолари бор. Бундай ҳуқуқ уларга биринчи марта берилди.

Қишлоқ хўжалиги экономикаси Ўрта Осиё илмий тадқиқот институти партия ташкилоти халқ депутатлари Тошкент шаҳар Советига сайлов ўтказувчи округ сайлов комиссиясига институт секторининг мудири Д. А. Акбаровни кўрсатди.

Тошкентдаги 1-уйсозлик комбинати ишлаб чиқариш-технология комплектлаш бошқармасининг ишчилари ва хизматчилари ўз йиғилишида халқ депутатлари Тошкент шаҳар Ҳамза район Советига сайлов ўтказувчи округ сайлов комиссиясига бўёқчи Р. А. Саклаковани вакил қилиб юбориш тўғрисида бир овоздан қарор қабул қилдилар.

«Ташметрострой» трести 1-қурилиш-монтаж бошқармасининг илғор монтажчиси В. Г. Степанов бошқарма касаба союз ташкилотидан халқ депутатлари Тошкент шаҳар Чилонзор район Советига сайлов ўтказувчи округ сайлов комиссиясига кўрсатилди.

(ЎзТАГ).

Маданият хабарлари

МАРОҚЛИ КЕЧА

Октябрь район Янгиобод маҳалла, А. Навоий номидаги маданият уйи клубида мароқли учрашув кечаси ўтказилди. Кечада Тошкент давлат маданият институти маданий оқартув ишлари методика кафедрасининг педагоги Ўткир Обидов қаламига мансуб инсценировка асосида тайёрланган «Меҳригиё», «Онахонлар» музикали композиция ижро этилди. «Кел, бахт қўшиғи», «Тинчлик бу», «Она диёр», «Озод Ватан» умумий хор, якка қўшиқ, шеър, монолог ва спектакллардан парчалар кўрсатилди. Студентлардан Х. Усмонов, И. Турдибоев ва А. Жалиловлар ролларни маҳорат билан ижро этишди.

М. ФАТТОҲОВ.

САМАРҚАНД ДОРБОЗЛАРИ

Пойтахтимизнинг Луначарский шоссесида «Гулшан» маданият ва истироҳат боғида Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати, самарқандлик Р. Қурбонов бошчилигида ўзбек дорбозлар группаси томошабинларга маданий хизмат қилмоқда.

Айниқса Б. Қурбоновнинг энг кичик ўғли 5 ёшли Музаффаржон Қурбоновнинг дор устида қизиқарли ўйинлари томошабинларга манзур бўлмоқда. Масхарабоз — М. Жўраев, оғир тошлар билан ўйнайдиган Б. Қурбонов, дорбозлардан Ғ. Жўраевнинг ўйинларидан томошабинлар мамнун бўлишмоқда.

Ж. НАРЗИҚУЛОВ.

Футбол

ДАСТЛАБКИ ОЧКО

Тошкентнинг «Пахтакор» командаси 7 апрель куни биринчи лига командалари ўртасидаги ўзининг бу йилги дастлабки учрашувини ўтказди. Улар Душанбенинг «Помир» командаси билан куч синашдилар. Мазкур лиганинг қолган командалари бундан аввал бир тур учрашувларини ўтказишган эди.

Шаҳримиз Марказий стадионини тўлдириб ўтирган футбол мухлислари қизиқарли, муросасиз олишувнинг гувоҳи бўлдилар. Аммо ҳар икки команда ўйинчилари бироз ҳаяжонланганликлари учун бутун имкониятларини намойиш эта олмадилар. Ҳисоб очилгани йўқ. Ўйин ҳақидаги батафсил ҳисобот газетанинг навбатдаги сонида эълон қилинади.

Шу турнинг қолган учрашувларида қуйидаги натижалар қайд этилди: АСК (Ростов-Дон) — «Локомотив» (Москва) — 0:0, «Заря» (Ворошиловград) — «Кузбасс» — 0:0, «Котайк» — «Крилья Советов» (Куйбишев) — 2:1, «Спартак» (Оржоникидзе) — «Геолог» — 0:0, «Торпедо» (Кутаиси) — «Карпати» АСК — 0:0, «Динамо» (Ботуми) — «Черноморец» (Одесса) — 0:1, «Факел» (Воронеж) — «Даугава» (Рига)— 1:1, «Ротор» (Волгоград) — «Шинник» (Ярославль) — 0:1, «Колос» (Никополь) — «Ростсельмаш» — 1:0, «Металлург» (Запорожье) — «Динамо» (Ставрополь) —4:1.

Биринчиликда тўрттадан очко тўплаган «Металлург», «Колос», «Черноморец» ва «Шинник» командалари пешқадамлик қилишяпти.

Телетайп лентасидан

КОБУЛ. АДР Конституцияси чинакам демократик ва мамлакатнинг ҳозирги шароитдаги таъсирчан Асосий қонуни бўлиб қолиши керак, деди АХДП Марказий Комитетининг Бош секретари Нажиб. У Афғонистон Демократик Республикаси Янги конституциясининг лойиҳасини тайёрловчи махсус комиссиянинг Афғонистон пойтахтида бўлиб ўтган навбатдаги мажлисида нутқ сўзлади.

Нажиб Апрель революциясидан кейин ўтган йиллар мобайнида ҳуқуқ соҳасида катта ишлар қилинганлигини айтди. Амалда барча соҳаларни — экономика ва сиёсатни, маданият ва ижтимоий турмушни, давлат қурилиши ва ҳарбий қурилишни қамраб олган янги норматив ҳужжатлар тайёрланди. Ҳозир республиканинг Асосий қонунини қабул қилиш зарур бўлган пайт келди, деб давом қилди у.

АХДП Марказий Комитети Бош секретари комиссия бажарган ишга юксак баҳо берди. У Конституция лойиҳасини ишлаб чиқиш чоғида нокапиталистик йўлдан бораётган мусулмон давлатларининг, социалистик мамлакатларнинг, биринчи навбатда Совет Иттифоқининг тажрибаси синчиклаб ўрганиб чиқилганлигини таъкидлади. Конституция лойиҳаси Афғонистон Халқ Демократик партиясининг бўлажак асосий қонунга тааллуқли ҳужжатларини, етакчи афғон юристларининг таклифларини, жирғаларда мужассам ифодасини топган анъанавий демократия принципларини ҳисобга олади. АДР Асосий қонунининг лойиҳаси, деди Нажиб, мустаҳкам назарий пойдеворга асосланади ва мамлакатни тараққиёт йўлидан янада ривожлантириш учун самарали восита бўлиб қолиши мумкин.

Нажиб таъкидлаганидек, ишлаб чиқилган лойиҳа узоқ ўтадиган революция ҳозирги миллий демократик босқичининг ифодаси бўлди. Бўлғуси конституция яраш принципларини ҳисобга олади, унда революцион ўзгартишларнинг асосий йўналишлари, шу жумладан, ер-сув ислоҳоти, социал тенгсизликни тугатиш, саводсизликка қарши кураш, соғлиқни сақлашни ривожлантириш қайд этиб ўтилган асосий қонун лойиҳасида, деди Афғонистон раҳбари, гражданларнинг демократик ҳуқуқлари, уларнинг бурчлари таърифлаб берилган, миллий масала ҳар томонлама ёритилган. Лойиҳа халқ анъаналари ва урф-одатларини, диндорларнинг манфаатларини етарлича тўлиқ ҳисобга олади, деб таъкидлади Нажиб.

Бахтар агентлиги хабар қилганидек, мажлисда АДР Министрлар Советининг Раиси С. А. Кештманд, АДР Революцион Кенгаши Раиси вазифасини ижро этувчи Ҳ. М. Цамкани, АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари ва Марказий Комитет секретарлари қатнашдилар. Комиссия раиси, АДР Миллий фронти Марказий Кенгашининг раиси А. Р. Ҳатиф комиссия бажарган иш тўғрисида ҳисобот берди.

ТУНИС. Араб мамлакатлари лигаси Кенгаши сессиясининг бу ерда ўтаётган иккинчи мажлисида лигага аъзо бўлган 20 давлатнинг ташқи ишлар министрлари ва намояндалари ҳамда Фаластин озодлик ташкилотининг делегацияси қатнашмоқда. Мажлис қатнашчилари араб давлатларининг Олий даражадаги кенгашини чақириш истиқболларини, Ливандаги аҳволни, Араб—Африка ҳамкорлигини ва кун тартибидаги бошқа масалаларни муҳокама қилмоқдалар. Айни вақтда тавсиялар ишлаб чиқиш комиссиялари ҳам ишламоқда. Бу тавсиялар ялпи мажлиснинг маъқуллаши учун муҳокамага қўйилади.

(ТАСС).

Шаҳар автоматлаштирилган бошқарув системаси нур булоқларини кенгайтиришга, хонадонларни Ильич чироқларидан нурафшон этишга даъват қилинган илғор коллективларнинг бири ҳисобланади. Унинг ишчи ва хизматчилари ўн иккинчи беш йилликнинг иккинчи йили план-топшириқларини муваффақиятли уддалаш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Бу ерда замонавий электрон ҳисоблаш техникаси билан жиҳозлантириш ишлари ҳам қизғин олиб борилаётир. Натижада Ўрта Осиё энергия системасининг ишини яхшилашга бу коллектив нурчилари қўшаётган ҳисса тобора ортиб боряпти.

СУРАТДА: бўлим бошлиғи Владимир Дорошко иш устида.

М. Нуриддинов фотоси.

Объектда иш қизғин

Қурилиш майдонларида

Сўнгги йилларда шаҳримизнинг Космонавтлар проспекти ҳамда Сапёрлар кўчаси тобора чирой очиб бормоқда. Бу ерда катта реконструкция ишлари олиб борилмоқда. Эски пастқам уйлар ўрнида янги замонавий архитектура асосида қурилган кўп қаватли турар-жой бинолари, маданий-маиший хизмат объектлари, болалар ўйнайдиган майдончалар қад кўтарди. Ҳар иккала кўча муюлишида яна иккита тўққиз қаватли бино барпо этилмоқда. Бу икки уй бир-бирига туташган бўлиб, 2-3-4 хонали, 312 оилага мўлжаллангандир. Уйнинг биринчи қаватида маданий-маиший хизмат комплекси очилади.

Айни кунларда бу ерда меҳнат қилаётган Тошкент қурилиши Бош бошқармасига қарашли 2-уйсозлик комбинатининг 4-қурилиш бошқармаси бош пудратчи ва шу комбинатга қарашли 25-қурилиш бошқармаси (ёрдамчи пудратчи) қурувчилари объектни ўз вақтида топшириш учун қурилиш ишларини жадал суръатларда олиб боришмоқда.

— КПСС Марказий Комитети январь Пленуми ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган V пленуми қарорлари ҳамма қатори, қурувчиларда ҳам катта қизиқиш уйғотди, — дейди биз билан суҳбатда прораб Убайдулла Нурлибоев. — Истиқбол режаларимиз белгилаб берилган бу ҳужжатлардан ўзимизга тегишли хулосалар чиқариб олдик. Шунга кўра бизнинг 4-қурилиш бошқармамиз биринчи мартдан бошлаб коллектив пудратига ўтиб ишлай бошлади. Келажаги порлоқ бу усул ҳаммамиз учун фойдалидир.

Бино қурилиши ўтган йили бошланган эди. Мазкур объектнинг умумий баҳоси тўрт миллион сўмга яқин туради. Ўтган йили шунинг икки миллион сўмга яқини ўзлаштирилди. Умуман шу йил охирига бориб бунёдкорлар ҳамма қурилиш ишларини ниҳоясига етказиб, мазкур иккита уйни ҳам фойдаланишга топшириш ниятидалар. Объект бўйича январь, февраль ойи планлари ортиғи билан бажарилди. Қурувчилар план бўйича 250 минг сўмлик ўрнига 270 минг сўмликка яқин қурилиш-монтаж ишларини бажардилар. Бу борада коллективнинг Муҳиддин Бердибоев, Леонид Кавалевский, Валерий Власов каби қурувчилари пешқадамлик қилмоқдалар. Улар кунлик ва ойлик планларини ўрта ҳисобда 10—15 процент ошириб бажариб, касбдошларига ўрнак бўлмоқдалар.

Ҳозир объектда монтаж ишлари олиб борилмоқда. Иш эса уч сменада ташкил этилган. Бинонинг умумий қурилиш ишлари тугалланган, пардозлаш ишлари кетмоқда. Бунда Тошкент қурилиш Бош бошқармасига қарашли 2-пардозлаш трестининг 64-қурилиш бошқармаси бунёдкорларининг иши диққатга сазовордир. Улар шу йилнинг апрель ойида мазкур икки уйнинг дастлабки тўртта подъездида пардозлаш ишларини тамомлаб, фойдаланишга топшириш ниятидадирлар.

Хуллас, объектда иш қизғин. Кун сайин бинони фойдаланишга топшириш муддати яқинлашмоқда.

Ғ. ЮСУПОВ.

ҚАРДОШЛАРИМИЗ ЁРДАМИ БИЛАН

Республикамиз халқ хўжалигининг турли соҳаларида ишчи кадрларга эҳтиёж катта. Бу соҳада қардош республикалар ҳам яқиндан ёрдам беришмоқда. РСФСР, Украина ССР, Белоруссия ССР ҳунар даргоҳларининг бу борадаги ташаббуслари қувонарлидир. Эндиликда Ўзбекистондан қардошларимиз ҳузурига ҳар йили кўплаб ёшлар касб-ҳунар ўрганиш учун ўқишга юбориладиган бўлди.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Меҳнат давлат комитети, республика Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг қарори билан ҳар бир область у ёки бу республикага бириктириб қўйилди. РСФСРнинг Волгоград области ҳунар-техника ўқув юртларида Тошкент шаҳридан борган ёшлар, Иваново областида эса пойтахт областидан борган ёшлар ишчи касбларини эгалламоқда.

А. АЛИЕВ.

ЯНГИЛИК ШАРОФАТИ

Елимловчи станокнинг диафрагмасига ўрнатилган ўқ қолиплаш участкасида иш унумини анча оширишга, ремонт ишларининг сифатини яхшилаш имкониятини яратди. Қолаверса, янгилик шарофати билан иш жараёнларини бир мунча такомиллаштиришга кенг йўл очилди. Ихтирочи-рационализаторлар Жўрабой Алиматов ва Адҳам Иброҳимовнинг бу ихтироси шиналар ремонти заводида яратилган тўртинчи янгиликдир. Уни корхона инженер-техник ходимлари юқори баҳолашмоқда.

Корхонада ишлаб чиқаришни бугунги кун талабига мувофиқ қайта қуриш ва фан-техника ютуқлари асосида меҳнатни ташкил этиш асосий вазифага айланган. Ана шу мақсадда амалга оширилаётган тадбирлар ўзининг дастлабки самарасини бера бошлади. Айниқса, Зоид Азимов бошлиқ комплекс бригада ишчилари меҳнат қилаётган участкада бу ҳол яққол кўзга ташланмоқда. Бу ерга ўрнатилган «Приматишка» станоги ремонтчи-слесарларнинг кўп ва сифатли иш бажаришларига катта қулайлик туғдирмоқда. Қолаверса, смена нормасига қўшимча бажарилган ялпи иш ҳажми бригадада ҳар куни 20 процентни ташкил этаяпти.

Р. АЛИЕВ.

ВЕТЕРАН

№ 4 (45)

Яхши анъаналаримиз

Инсоний бурч

Биз уларни кўрмаганмиз, номларини, турфа феъл-атворларини тенгдошларидан — бутун мамлакатимиз бўйлаб қайта қуриш ишлари уюшган ҳолда олиб борилаётган бир пайтда кексайиб қолганликлари, ногиронликларига қарамай оёққа турган уруш ҳамда меҳнат ветеранлари оғзидан эшитганмиз. Улар — ишқ-муҳаббат болини тотмаган ўттиз уч навқирон йигит, ҳаёт бўлсалар, меҳнат фароғат жабҳасида ёнма-ён туришлари мумкин бўлган ўттиз уч елкадош, ўттиз уч хонадон эгалари... Уларни кута-кута оналари, оталари кўз юмди, уларни кута-кута қанчадан-қанча баҳор чечаклари унди, унмоқда... Дунёга келиб дунёнинг мусаффо юзини кўрганимиз учун, рўзғоримизнинг бутлиги, дастурхонимизнинг тўкинлиги учун уларни унутмаслигимиз керак.

Ахир улар ариқ қазиб сув чиқарганлар, Бешқўрғону Чорбоғ, Тариқтешару Қонқус қишлоқларини бунёд қилганлар. Инқилоб йиллари Ленин байроғини баланд кўтариб колхоз тузган, зиё таратган кишилар-ку. Мардикорликка олиниб, Октябрь революцияси курашларида қатнашган Толиб ота Рўзиевни, Жўнаидхон тўдасини зир титратганлар қаторида бўлган Орифхўжа ота Муҳаммадраҳимовни, қишлоқнинг биринчи муаллими Раҳим акани унутиб бўладими? Иккинчи жаҳон уруши йиллари Ватан учун, тинчлик учун қон тўкиб мангуликка бош қўйган ака-ука Қўзибой, Туробжон Усмоновларни-чи? Уларнинг оналари —ўғилларим келиб қолади, дея икки букилиб кўчага қараб-қарай ёлғизликда кўз юмган Ойша бувини-чи?!

Дастлаб уч киши — шоир Турсун Иброҳимов, кекса ветеран Абдусалом Абдухолиқов, ветеран боғбон Раҳмонберди Жўраевлар қизғин баҳс бошладилар. Мақсад қабристонни ободонлаштириш, қишлоқнинг урушдан қайтмаган фарзандлари номини абадийлаштириш, Хотира уйини тиклаш эди. Маҳалла аҳли бу фикрни маъқуллади. Ҳашар йўли билан Хотира уйи тикланди. Пештоқига зарҳал ҳарфлар билан «Тошкент шаҳар Чилонзор район Усмон Юсупов маҳалласи Бўтабува қабристони қошидаги Хотира уйи (боғ-музей)» деган лавҳа осилди. Йўллар, йўлкалар асфальтланган. Алоҳида хонада стенд: инқилоб курашчилари-ю зиё тарғиботчиларининг, жанг йўлларида қолиб қайлардадир тинчлик, тараққиёт учун унсиз жар солаётганларнинг, урушдан омон қайтмаганларнинг катталаштирилган суратлари осилган. Бино олди гулзор, атроф боғ. Гулзордаги ҳали гулбаргларини ёзмаган атиргуллар, нарида янгигина экилган гилосу шотутлар, чинорлар-у ёнғоқлар баҳорнинг илиқ шабадасида силкиниб-силкиниб бўй қўяётгандек, кимларнидир йўқлаётгандек.

— Болагинам, сен мен билан биргасан, юрт билан биргасан,—дейди Хотира уйи очилишига келган Розия буви урушдан қайтмаган ўғли Ёқубжон Расулов сурати олдида тўхтаб. — Жўнаб кетаётганингда қандай бўлсанг, ўшандайсан... Ўн саккиз ёшингдан ўргилай, мундай улғаймабсан ҳам... Ўтганларни, яхшиликнинг йўрғини тутганларни ўз ардоғига олган ҳукуматга раҳмат...

Усмон Юсупов маҳалласи аҳли бир йил бадалида ўз кучи, ўз маблағи билан Хотира уйини бунёд қилди. Айтишга осон. Ўзидан кечмаган ўзганинг кўнглини ололмайди. Бу хайрли ишларда уруш ва меҳнат ветеранларидан Эргашали Юсуфалиев, Абдусалом Абдухолиқов, турли касб эгаларидан Маҳмудали Ҳасаналиев, Аҳмад Юсупов, Норхўжа Абдуҳолиқов, Исмоил Қозоқов, Карим Ортиқов, Жўравой Хасаналиев, Қўзибой Комилов, Мўминжон Солиев, Ҳусан Соатов, Тожибой Солиев ва бошқалар камарбасталик қилдилар.

— Қандай қилиб Хотира уйи қуриш фикрига келдинглар? — сўраймиз Турсун Иброҳимовдан.

— Билмадим, эҳтимол бу Коммунистик партиямизнинг XXVII съезди, кейинги Пленумлари, — дейди у, — илдизи худбинликка бориб тақаладиган иллатларни очиб ташлаб жуда тўғри иш қилдики, биз шундан рағбат, куч олгандирмиз. Ҳар қалай, одамнинг бир ўзи яшамайди. Қўшнинг бор — сен бор, Ватан бор — орзу ҳавасинг бор... Урушдан қайтмаган оталаримиз, акаларимиз аслида сиз билан бизнинг биноларимизни тикладилар, чироқларимизни ёқиб кетдилар. Буни унутиш мумкин эмас.

— Ҳали қиладиган ишларимиз кўп, — дейди Турсун Иброҳимов Калинин район Иваново совхози директори Фарухбек Султонбековга маъноли қараш билан. —Ёдгорлик ўрнатиб, урушдан қайтмаган ҳамқишлоқларимизнинг номларини зарҳал ҳарфлар билан ёзиб қўямиз. 9 Май — Ғалаба куни. Шу кунгача режамизни ниҳоясига етказсак ажабмас...

Улар яна бир-бирларига қараб олишди. Осмонда қуёш, кўзларда қуёш, кўнгилларда қуёш... Қуёшга юз тутганларнинг эса йўллари ҳамиша ёруғ бўлади.

Х. МИРЗАКАРИМОВ.

СУРАТЛАРДА: Хотира уйи (боғ-музейи) очилиши муносабати билан ташриф буюрган уруш ва меҳнат ветеранларини пенсионерлар табриклашмоқда; Хотира уйи очилиши тантанасига келган маҳалла аҳли.

Автор фотолари.

«ВЕТЕРАН»НИНГ СПРАВКА БЮРОСИ

Ҳурматли редакция! Турар жой ордери қандай олинади ва у қай ҳолларда ҳақиқий эмас деб топилади? Илтимос, шу ҳақда маълумот берсангиз.

Б. Содиқов,
Х. Каримов,
меҳнат ветеранлари.

Давлат ёки жамоат уй-жой фондига қарашли уйдан турар жой бериш тўғрисидаги қарорга асосланиб, халқ депутатлари район, шаҳар, посёлка, қишлоқ, овул Советининг ижроия комитети гражданга турар жойга кўчиб кириш учун бирдан-бир асос ҳисобланган ордерни беради. Бу ҳақда Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг «Ўзбекистон ССРнинг Уй-жой кодексини тасдиқлаш тўғрисида»ги 1984 йил 1 январдан кучга кирган Қонунида аниқ белгилаб берилган. Шунга кўра, ордер фақат бўш бўлган алоҳида турар жой учун берилади. Ордернинг шакли Ўзбекистон ССР Министрлар Совети томонидан белгилаб қўйилади. СССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикаларнинг уй-жой тўғрисидаги қонун асосларига мувофиқ, ҳарбий шаҳарчаларда турар жой олиш ордерлари СССР қонунларида кўзда тутилган тартибда берилади.

Гражданлар ўз уй-жой шароитларини яхшилашга муҳтожлиги тўғрисида ҳақиқатга тўғри келмайдиган маълумотлар топширган ёки ташкилотларнинг ордерда кўрсатилган турар жойни олиш ҳуқуқи бузилган тақдирда мансабдор шахслар турар жой бериш масаласини ҳал қилиш пайтида ғайри-қонуний ҳаракат қилган бўлса, шунингдек, турар жойлар бериш тартиби ва шартлари бузилган бошқа ҳолларда турар жой олиш ордери суд йўли билан ҳақиқий эмас деб топилиши мумкин.

Ордерни ҳақиқий эмас деб топиш тўғрисидаги талаб ордер берилган кундан бошлаб уч йил мобайнида қўзғатилиши мумкин. Бундай талаб, агар ордер уни олган шахсларнинг қонунсиз ҳаракатлари натижасида берилган бўлса, ордер топширилган кундан кейин уч йил ўтгач қўзғатилиши мумкин.

А. ҲАСАНОВ,
юрисконсульт.

Совет турмуш тарзи

Умр мазмуни

Уруш Тошкентдан, Қоратош маҳалласидан жуда узоқда эди. Лекин уруш ҳақидаги хабар, урушнинг совуқ нафаси бу ерларга тез, жуда тез етиб келди. Украина, Белоруссия, Болтиқ бўйи шаҳарлари, қишлоқлари ўт ичида эди. Оналар фарёд чекар, болалар чинқирар эди. Бомбалар, снарядлар улар овозини босиб кетарди... Лекин Ўзбекистонда, Тошкентда одамлар бу фарёдларни, портлашларни эшитишарди.

Урушнинг дастлабки кунлариданоқ совет кишилари, жангчилари она-Ватан учун жонларини фидо этишарди, мислсиз қаҳрамонликлар кўрсатишарди. «Биз беш киши эдик: Седов, Грутов, Боголюб, Михайлов, Селиванов. Биз 1941 йил 22.VI. соат 3.15 минутда биринчи жангга кирдик.

«Ўлсак ҳам қалъани ташлаб кетмаймиз», «Мен ўлаяпман, лекин таслим бўлмайман! Алвидо, Ватан!

20/VII — 41й.».

Брест қалъаси деворларида қаҳрамон совет жангчилари ана шундай ёзувлар қолдиришаётганди. Бундай сатрлар кўп эди, тобора кўпаярди.

Ўша кунлари бутун Ўзбекистон оёққа турган, фронтга отланаётган эди. Тошкент ҳарбий комиссариатларида ҳам навбат кутаётганларнинг чеки кўринмасди. Уруш ҳақидаги хабарларни кутиш, тинглаб ўтиришга уларнинг сабри чидамасди, ғурури йўл қўймасди. Ана шундай ўзбек ўғлонларидан бири Носир Холиқов эди. У 6-нон заводида ишларди. Заводга ишчилар зарур эди. Фронтга, одамларга эса нон! Кунлар оғир кечарди. Носир тонгда заводга ўйчан йўл олар, тунда ўйчан қайтарди. Хаёлида уруш!

Маҳаллага қорахатлар кела бошлади, хонадонлардан оналар, оталар, болалар йиғиси чиқа бошлади. Бу йиғилар тўплар, бомбалар овозидан ҳам даҳшатли эди. Бундай пайтда йигит кишининг бош кўтариб юриши оғир эди. Носирнинг душманга нафрати ошиб, сабри чидамади. Яна ҳарбий комиссариатга борди. Ниҳоят 1942 йил ёзда у ҳам урушга кетди. Ўшанда Носир 28 ёшда эди. Онаси Савринисо ая, турмуш ўртоғи Алиниса ва уч кизи: Раъно, Маъруфа, Дилбар остонада унинг ортидан тикилиб қолишди. Фарзандларининг каттаси тўрт, кичиги бир ёшда эди. Улар оталари қаёққа кетаётганлигини ҳали билишмасди, англашмасди. Оталари ана шу фарзандлар ҳаётини, келажагини сақлаб қолиш учун кетаётган эди. Унинг қайтиш, қайтмаслиги номаълум эди. Буни болалар тушунишмасди. Фақат катталар тушунишарди. Шунинг учун ҳам Савринисо ая ва Алиниса уни кўзда ёш билан, дард билан кузатишди. Омонлик тилаб, зорланишди.

...Носир ака ўз хизматлари, жасорати ҳақида кўп гапиришга унчалик интилмасди. Йўқ, қизиқарли воқеалар, ёрқин жасоратлар камлигидан эмас. Урушда бир кун, бир соат бўлган киши ҳақида ҳам китоб ёзса бўлади, ёзилиши ҳам керак. Носир аканинг камгаплиги, табиатан камтарлигидан.

У хизмат қилган полк Ростов-Донда ҳимояда турди, сўнгра улар Харьков учун жангга киришди. Носир 130-гвардия полкида тўп расчётида ўқловчи эди. Совет қўшинлари Харьков операциясига жиддий тайёргарлик кўраётганди, Жанубий-Ғарбий фронтда Волчанск ва Барвенковск районларидан ҳужумни уюштиришни режалаштираётган эди.

Фашистлар Харьков районида катта куч билан «фридерикус» операциясига тайёрланаётганди. Улар Донецкда ўз мавқеларини тиклаб, Изюм районини ишғол қилиш пайида эди. Шундай қилиб, иккала томон ҳам ҳужумга шайланарди. Бу жанглар натижалари совет-герман фронти бутун жанубий қанотида муҳим аҳамиятга эга эди.

Аёвсиз жанглар бошланди. Тўплар тинимсиз наъра тортарди, порох ҳиди димоққа аччиқ уриларди. Шундай пайтларда Носир нон заводини, нон ҳидини қўмсарди. Қорни очлигини сезарди. Қоратош маҳалласида қолган, унинг йўлига кўз тикиб ўтирган онаси, хотини ва фарзандларини эсларди. Улар билан дийдор кўришиш учун беаёв курашиш, ғолиб чиқиш керак эди. Афсуски, маккор душман ҳозирча кучлилик қиларди. Совет қўшинлари Харьков чегарасида дастлабки жангларда оғир аҳволда қолиб чекинишди. Душман катта куч билан Шарққа интиларди...

Қўшинларимиз қайта куч тўплаб, босқинчилар йўлини тўсди. Чубуев, Изюм районларида жанглар кескин тус олди. Сўнгра жангчиларимиз қарши ҳужумга ўтишди. Душман саросимага тушиб қолди...

Худди ана шу кунлари Носир ва унга ўхшаш минглаб жангчилар уйларига ёзган хатларида ғалаба ҳақида, дийдор кўришиш ҳақида ишонч билан ёзишарди. Совет жангчиларида ғалабага, келажакка ишонч тобора кучаярди.

1943 йилнинг ёзида Харьков душмандан озод этилди. Фашистлар бу шаҳарни Украинанинг шарқий дарвозаси деб аташган эди. Бу дарвозадан манфур душман улоқтириб ташланди. Ана шу жангларнинг бирида Носир Холиқовга осколька тегиб яраланди. Госпиталда ётди, сўнгра Тошкентга қайтди. Қоратошдаги қадрдон гўша остонасида биринчи бўлиб қизларига дуч келди. Эшик олдидаги йўлакда ўйнаб ўтирган қизлари солдатни кўргач сакраб ўрниларидан туришди. Катта қизи Раъно «Адамлар келдилар! Адамлар...» деганича югуриб ҳовлига кириб кетди. Унинг кетидан сингиллари чопқиллашди. Ўша кезлари узоқдан солдатга кўзи тушган кексалар, «ўғлим келди» деб югуришар, болалар эса «адам келди» деб чопқиллашарди. Кейин у солдат бошқалигини билиб, тўхтаб қолишарди. Раънонинг адаси эса ростдан ҳам қайтган эди.

Носир маҳалладан фронтга кетган кўплаб дўстлари ҳалок бўлишганлигини эшитди. Бедарак кетганлар ҳам бор эди. Одамлар ундан ўғлини, акасини, укасини суриштиришарди. Афсуски, Носир фронтда бирорта ҳам ҳамшаҳрини учратмаганди.

У яна заводга ишга бормоқчи эди. Лекин район ҳарбий комиссариатида уни милицияга ишга тавсия этишди. Аҳволни тушунтиришди. Носир дастлаб оддий милиционер бўлди, сўнгра милиция ўрта мактабини сиртдан тугатди. Пенсияга чиққунча Октябрь районида участка инспектори бўлиб ишлади. Чақар, Қоратош, Олмазор, Қўрғон-теги... Бу маҳаллалардаги ёшу-қари уни танирди, ҳурмат қиларди. Ҳамон ҳурмат қилишади. Носир акани кўришса одамлар ўзларини четга олишмасди. Қайтага унга интилишарди. Қадрдонлардай кўришишарди, маслаҳат сўрашарди. У ҳеч кимга қаттиқ гапирмасди. Ўз ишини жазолаш эмас, тарбиялаш деб биларди. Ёшлар билан ўз ўғлидай, укасидай меҳрибонлик билан гаплашарди. Одамлар ёрдам сўраб келишини кутиб кабинетида ўтирмасди. Унинг ўзи одамларнинг олдига борарди. Чойхоналар, маҳалла комитетларида қариялар билан суҳбатлашиб, бамаслаҳат ишларди. Биров ножўя ҳаракат қилса уни «участковой келяпти» деб қўрқитишмасди. «Носир ака келяпти» деб уялтиришарди.

Бу кишининг нуроний чеҳрасига тикилиб, ширин сўзлигига қараб урушдан сўнг бир умр милиция ходими бўлиб ишлаганига ишонгинг келмайди. Яхши-ёмон билан гаплашиш, безори, жиноятчилар билан юзма-юз келиш, кўнгилсиз воқеалар милиция ходимлари юзида озми-кўпми ўз аксини қолдиради, муомалада ҳам. Носир аканинг чеҳрасида эса хотиржамлик, бахтиёрлик, очиқ табассум. Кўзлари тиниқ, беғубор боқади. Нега? Менимча, ўзининг ҳалол ишлагани, яшаганига ишончи комил, ўз ҳаётидан мамнун кишиларгина ана шундай боқишади.

Чорак аср ҳуқуқ-тартибот, қонунчилик посбонлигида бўлган Носир акадан ёдда қолган бирор воқеани ҳикоя қилиб беришини сўрайман. У мийиғида кулади:

— Қайси бирини айтсам экан? Кўп воқеалар бўлган...

— Ада, уруш йиллари бир-бирини йўқотганларни қандай топганлигингизни гапириб беринг, — суҳбатга қўшилади отанинг ўғли Нажмиддин ака.

Урушдан кейинги йиллар. Бир-бирини йўқотганлар, сарсон-саргардон юрганлар ҳисобсиз эди. Тошкент шаҳар милиция бошқармасига челябинсклик Калинин деган кишидан ариза келди: «Менинг акам Сталинградда ҳалок бўлди. Унинг хотини Сидоренко ёки Сидорина Тамара Андреевна уруш вақтида Тошкентда яшарди. Уни топишга ёрдам беринг».

Ариза Октябрь район ички ишлар бўлимига топширилди. Қидириш ишлари участка инспектори катта лейтенант Холиқовга юклатилди.

Носир ака қидирилаётган аёл бундан 20 йил муқаддам яшаган Многорогий тупигига қайта-қайта қатнади, лекин ҳеч ким уни эслай олмади. Охири у уруш йиллари шу ерда қандайдир бегона аёл яшаганлигини аниқлашга муваффақ бўлди. Изланишлар давом этди. Ниҳоят, қидирилаётган аёл ва унинг қизи топилиб, қариндошлар бир-бирлари билан учрашишди.

— Ўша пайтларда ҳам ичкиликка қарши бўлгансиз-ку. Маҳаллаларда ёшлар бўш вақтларини ташкил этишда қилган ишларингиздан гапиринг, — деди ҳамсуҳбатларидан бири Фарҳод ака Убайдуллаев.

Дарҳақиқат, 60-йилларда Носир ака ичкиликбозликка қарши кескин кураш бошлаган эди. Бу кураш буйруқлардан, пўписалардан иборат эмасди. У қариялар, ҳурматли кишилар, педагоглар ёрдамида тарбиявий ишларга катта эътибор берарди. Олмазор маҳалласида унинг ташаббуси билан ёшлар комитети тузилганди. Комитет ёшлар ўртасида ибратли ишларни олиб борди, Маҳаллада шахмат, адабиёт, фото тўгараклар тузилди. Ҳашар йўли билан футбол, волейбол майдончалари, клуб биноси қурилди.

Ўз жанговар ва меҳнат фаолияти давомида Носир ака кўплаб орден, медаллар, мукофотларга сазовор бўлган. У ёдида қолган энг қимматли мукофотлардан бирини 1964 йили олган. Ўшанда милиция участка вакили сифатида маҳалла аҳолиси олдида навбатдаги ҳисоб бериши эди. Ҳа, худди шундай. У маҳаллалар аҳолиси билан учрашиб, ҳисобот бериб турарди. Ана шу учрашувлардан бирида Олмазор маҳалласи аҳолиси Носир акага бўлган ҳурмат-иззатлари рамзи сифатида беқасам тўн кийдиришган эди. Инсон учун одамлар ҳурматига сазовор бўлишдан ортиқ бахт борми.

Носир аканинг ҳаёти ҳақида ўйлаб, ўзимга таниш бўлган бир нечта участка инспекторларини кўз олдимга келтирдим. Ва Носир акага ўхшаганлар жуда-жуда камлигидан ачиниб кетдим. Унинг иш тажрибалари оммалаштирилмаганлигидан афсусландим.

Умр мазмунини ҳамма ўзича тушунади. Камроқ ишлаб, кўпроқ шон-шуҳратга бурканишни ўйлайдиганлар бор. Бир умр ўз манфаатини кўзлаб, виждони олдида ҳисоб бермайдиганлар бор. Бутун умрини яхшиликка, одамларга сарфлайдиганлар бор. Бундайлар ўзларини унутиб, одамлар ташвиши билан яшашади, мукофотлар, шон-шуҳратга даъвогарлик қилишмайди. Умр мазмунини, бахтини одамларга ёруғ юз билан қараш деб тушунишади. Носир ака шундай инсонлардан.

Инсон қалбининг бутлиги, умрининг давоми унинг фарзандларига боғлиқ. Носир ака оиласи жам бўлса бир уй торлик қилади. Ундан невaралари қанчалигини сўрадим. Носир ака бир зум ўйга толиб қолди, сўнгра «Ҳеч санамаган эканман», деди кулимсираб. Ва ҳисоблай бошлади: — Хўш, Раънода тўртта, Маъпурада тўртта, Дилбарда учта, Сайфуддинда тўртта... эликка яқин экан.

Носир ака учун энг яхши кунлар оила аъзолари тўпланган, турмуш ўртоғи Алиниса ая билан неваралари қуршовида қолган кунлар. Носир ака ўз умри давомини ана шу фарзандларида кўради. Ана шулар билан унинг қалби бут, умри чексиз. Бундай бахт ҳаммага ҳам насиб этавермайди.

С. ОСТОНОВ.

СУРАТДА: Носир ака Холиқов фарзандлари шаҳарнинг турли жойларида яшашади. Шу сабабли невара-эвараларининг ҳаммасини тўплаб, суратга олишнинг имкони бўлмади. Юқоридаги суратни эса оила альбомидан «Тошкент оқшоми» учун олдик.

НУР УСТИГА НУР БЎЛАРДИ

Биз, Киров районига қарашли «Обод» маҳалласида истиқомат қиламиз. Яқинда кўчамизда катта ўзгариш рўй берди. Эски симёғочлар олиб ташланиб, ўрнига янгилари ўрнатилди. Бундан маҳалла аҳли жуда хурсанд бўлди. Айниқса электр фонарларининг кўчамизни чароғон ёритиб туриши ҳаммамизни беҳад ҳушнуд этди.

Ўтган йилнинг октябрь ойида маҳалламизга қарашли хонадонларга телефон тушиши муносабати билан симёғочларга телефон кабеллари тортиб кетилди. Бироқ, телефон кабеллари тортилган ёғочларнинг оралиқ масофаси ҳаддан ташқари узунлиги сабабли кабеллар ер бағирлаб осилиб ётибди. Қолаверса бу хавфсизлик назорати қонун-қоидаларига ҳам тўғри келмайди. Агар телефон-автомат станцияси бошлиқлари электрчилардан ўрнак олиб телефон сими тортилган устунларни янгиси билан алмаштириб кетишса нур устига нур бўларди. Бу билан улар биринчидан ўзларининг қимматли вақтларини тежаган, иккинчидан эса хавфсизлик назоратига тўла риоя қилган бўлур эдилар.

А. МУРОТОВ,
меҳнат ветерани.

ЗОРА ИНСОФГА КЕЛИШСА

Ҳурматли редакция! Мен шаҳримизнинг 2-Шароф проездидаги 6-уйда истиқомат қиламан. Ўзим Улуғ Ватан уруши қатнашчиси ва меҳнат ветераниман. Урушда бир оёғимдан ажралиб қайтдим. Яқинда ҳаётимда яна бир фожиа рўй берди. Икки кўзим кўрмай қолди.

Уруш инвалиди бўлганим учун 1979 йилда уйимизга телефон тушириш ҳақида навбатга турган эдим. Мана орадан саккиз йил ўтяптики, ҳамон телефон тушишидан дарак йўқ. Ушбу мактуб газета саҳифасида эълон қилинса уни ўқиган мутасаддилар балки инсофга келишармикан деган умидда мақолани редакцияга йўлладим.

К. НИКИНБОЕВ,
ветеран.

«САЛОМАТЛИК» клуби

Оилангизда янги меҳмон — чақалоқ туғилди. Куни кеча сиз учун жуда оддий бўлиб туюлган, яъни болалар парвариши ва тарбияси билан боғлиқ масалалар хусусида энди жиддий бош қотиришингизга тўғри келади. Чақалоқни овқатлантириш дейсизми, унинг йўргакларини алмаштириш дейсизми, қай пайтда очиқ ҳавога олиб чиқиш дейсизми, хуллас кичкинтойнинг соғлом ўсиши билан боғлиқ кўпгина масалалар хусусида ўйлашингиз керак.

Ҳа, чиндан ҳам чақалоқни вақтида парвариш қилсангиз, уни ёшлигиданоқ чиниқтириб ўстирсангиз у яхши вояга етади, ҳар хил хасталикларга чилинмайди. Унинг соғлом бўлиб ўсиши қолаверса оила бахти, қувончига айланади. Хўш, бунинг учун яна нималар қилиш керак! Дунёга келган кичкинтойнинг касалликларга чалинмай дуркун ўсишида ёш онанинг вазифаси нималардан иборат бўлиши лозим!

Тошкент Давлат медицина институти болалар касалликлари кафедрасининг мудири, медицина фанлари доктори, профессор Мўйиддин Расулевич Нуриддиновнинг бугун оқшомхонлар билан олиб борадиган суҳбати ана шу мавзуга бағишланган. Мўйиддин Расулевичнинг олиб бораётган муҳим муаммоларидан бири болалар ёшидаги пульмонология ва нефрология хасталиклари билан боғлиқ бўлган масалалардир. Бунгача у қон, юрак-қон томир патологияси муаммолари билан шуғулланган эди. Мўйиддин Расулевич болалар касалликлари, чақалоқларни овқатлантириш ва улар парвариши билан боғлиқ турли масалаларга бағишланган 100 дан зиёд илмий мақолалар ва методик тавсияномаларнинг муаллифидир. Бундан ташқари у катта жамоатчилик ишларини ҳам олиб боряпти. У Бутуниттифоқ болалар врачлари жамияти Президиумининг аъзоси, республика педиатрлари Ўзбекистон жамияти раисининг ўринбосари, Тошкент шаҳар педиатрлар жамиятининг раиси, Бутуниттифоқ

«Педиатрия» медицина журнали редакцион кенгашининг аъзоси, Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги илмий медицина кенгаши қошидаги оналик ва болаликни муҳофаза қилиш бўйича комитет раисидир.

Соғ бўлиб ўсгин, болажоним!

БОЛАЛАР тўғрисида ғамхўрлик мамлакатимизда туғилмасидан аввал бошланади. У ишлаётган ва ҳомиладор аёлларнинг меҳнатини тўғри ташкил этишни ҳамда муҳофазасини, уларни мунтазам тиббий назоратини таъминлашни кўзда тутади. 112 календарь куни муддатидаги тўла ҳақ тўланадиган ҳомиладорлик отпускаси белгилаб қўйилган, бола туғилиши нормал бўлмаган ҳолларда, шунингдек эгизак ёки ундан зиёд фарзанд кўрилганда бу отпуска 126 кунгача узайтирилади. 1981 йилдан бошлаб ишлайдиган оналарга бир йилгача болани парваришлаш учун қисман ҳақ тўланадиган, кейинги 6 ойгача (бола бир ярим яшар бўлгунча) ҳақ тўланмайдиган, лекин узлуксиз меҳнат стажи сақланадиган отпуска жорий қилинди.

Икки болали аёл учинчи фарзанд кўрганда бир йўла, уч болали аёллар тўртинчи ва ундан кейинги фарзандлари туғилганда ҳар ойда давлатдан ёрдам пули олиб турадилар. Кўп болали оналар орден ва медаллар билан тақдирланадилар, «Қаҳрамон она» юксак фахрий унвонига сазовор бўладилар.

Давлат кўп фарзандли оилаларни моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлайди, кўп болали оналарни маънавий жиҳатдан рағбатлантиради. Бироқ биттадан зиёд фарзанд кўришни истамаётган оилалар тобора кўпроқ учрамоқда. Бу оқилона ишми?

Ҳомиладор бўлиб қолишдан қўрқиш кўпгина оилаларга раҳна солмоқда. Бу ўз навбатида асабийлашувни, изтироб чекишни, саломатликка тўғридан-тўғри зиённи келтириб чиқармоқда.

Севимли фарзандини укалар ва сингиллар меҳридан бенасиб этган ота-оналар шубҳасиз уни ёлғизлик андуҳига мубтало қиладилар, ўзлари эса ҳозирги ва келажакдаги кўплаб қувончлардан маҳрум бўладилар. Ахир ўз фикр-мулоҳазалари, ҳис-туйғулари билан ўртоқлашиш зарурияти туғилган ўсмирлик ёшида бола ака-укага, опа-сингилга бўлган эҳтиёжни кескин ҳис этади-ку.

Бир неча бола туғилган оилада катталари кичикларига, ҳаммаси бир бўлиб ота-онасига ёрдам беради, уйдаги юмушларнинг қандайдир қисмини ўз зиммаларига оладилар. Ўзаро ёрдам кўникмаси ана шундай тарбияланади, яқин кишиларига нисбатан эътиборли бўлиш, уларга фойда келтириш туйғуси шаклланади. Бунинг устига ҳар 3—5 йилда фарзанд кўриб туриш аёл кишининг гулгул-яшнашига, ёшаришига ёрдам беради.

Лекин, шуни таъкидлаш кераккки, ҳаддан ташқари кетма-кет туғавериш, аксинча, болалар ва аёллар саломатлигига ҳамда камолотига таъсир кўрсатади.

Бир гал мен палаталарни айланаётиб, 10 ойлик чақалоқни парваришлаётган ҳомиладор аёлга кўзим тушди. Болада ўпка яллиғланиши негизида гипотрофия ва рахит пайдо бўлаётгани кузатилаётган эди. Мен бу жувондан чақалоқнинг касалга чалиниш сабабларини аниқлаш ниятида унинг оиласи, болани боқиш шароити ҳақида сўрадим ва уйда ҳали икки яшарга ҳам етмаган яна битта боласи борлигини билиб олдим. Демак, икки ойдан кейин учинчи фарзанд туғилади, иккинчиси бир ёшга, тўнғичи икки ёшга тўлади. Шундай қилиб, икки йилда учта бола туғилади! Бу она учун ҳам, гўдаклар учун ҳам ёмон. Серфарзанд бўлишни истаган аёллар ўз саломатлигига қараши зарурлигини ҳам эслатиб ўтиш фойдадан ҳоли эмас. Ўз саломатлигини қандай қилиб кузатиб туриш мумкин? Аввало, врачларнинг рухсатисиз дори ичмаслик ва ҳомилага ҳамда болага зиён келтириш мумкин бўлган ҳамма нарсани бартараф этиш учун ҳар томонлама ғамхўрлик қилиш лозим. Хусусан, ҳомила шаклланиб, унинг органлари қисман ишлай бошлаган дастлаб уч ой мобайнида алкоголик ичимликларни истеъмол қилмаслик ва чекмаслик керак. Алкогол ва никотин йўлдош орқали ҳомилага ўтади ва бу заҳарлардан биринчи галда унинг мияси изтироб чекади. Айниқса, бўйида бўлиш олдидан алкоголли ичимликларни истеъмол қилиш хавфлидир.

Кўпинча онанинг овқатланиши ҳомилага қандай таъсир кўрсатади, деб сўраб қолишади. Бўлажак бола учун аралаш парҳезга риоя қилиш, яъни она қандай овқатланганда ўзини батамом соғлом сезса, ана шундай овқатлангани яхши.

Ҳомиладорлик даврининг биринчи ярмида ҳамма қатори ҳар хил таомни, иккинчи ярмида эса, кўпроқ сутли, ўсимликлардан тайёрланган овқатни, шунингдек қайнатилган ёғсиз гўшт, парранда гўшти, янги тутилган балиқ, сузма, тухум ва ҳар хил сабзавот ҳамда меваларни истеъмол қилиш тавсия этилади. Апельсин, мандарин, қулупнай, земляника, пепсиколани кўп тановул қилиш ярамайди. Чунки улар аллергия пайдо бўлишига ва болада диатез вужудга келишига кўмаклашиши мумкин. Ҳомиладорликнинг сўнгги ойларида шиш пайдо бўлишининг олдини олиш учун шўр овқат ва суюқлик тановул қилишни чеклаш лозим.

Бўлажак она овқатланиш, дам олиш режимига риоя этиши, иложи борича кўпроқ очиқ ҳавода юриши керак. У аёллар консультациясининг доимий назоратида бўлиши ва туғиш учун психопрофилактик тайёргарлик бўйича машғулотларни ўтиши зарур.

Оналар ва болалар тўғрисида ғамхўрлик қилишнинг жаҳондаги энг тараққийпарвар формаси — оналар ва болаларни муҳофаза қилиш совет системаси соғлом бола туғилиши ва она ҳаёти ҳамда саломатлигининг сақланишига ёрдам беради.

ОИЛАДА чақалоқ туғилиши — бу нафақат қувончли воқеа, балки муайян билим ҳамда кўникмаларни талаб қиладиган янги ташвиш, масъулият ҳамдир. Ишни нимадан бошлаш керак? Аввало, режимдан бошлаш зарур.

Соғлом болалар учун ҳар 3,5 соатда, тунда эса 6,5 соат оралиғи билан бир кеча-кундузда 6 марта овқатлантириш режими ўрнатилади. Нимжон ва озғин болалар суткасига ҳар уч соатда, ҳар бири 20—30 минутдан эмизилади. Болани эмизиш олдидан йўргагини алмаштириш, сийнани қайнатилган сув билан ювиш зарур. Борат кислотасининг икки процентли эритмаси ёки калий марганатининг нимпушти эритмаси билан ювилса яна ҳам яхши бўлади. Бир стакан сут, оқчой ичиш керак. Албатта, оёқ остига пастак курси қўйиш лозим. Дастлабки бир неча томчи сутни кузатгач, кейин эмизишга ўтириш даркор.

Бола ётган хонани бир неча марта шабадалатиш ва ҳар куни сув билан ювиб туриш чақалоққа ғамхўрлик қилиш тартибига киради. Йўргакнинг тозалигини кузатиб туриш, уни совунлаб ювиш керак.

Чақалоқнинг юзини ҳар куни қайнатилган сув билан ювиб туриш лозим. Хиёл яллиғланган жойлар — бўйни ва оёқлари орасини, қўлтиқлари тагини, тирсак бўғимларини тозаланган ўсимлик мойи билан мунтазам ёғлаб туриш даркор. Баданда йиринг бойлаган ери бўлса ёки киндиги намланса, дарҳол участка врачини чақириш зарур. Чақалоқ киндиги тушгандан сўнг ҳар куни охирги ёки ундан аввалги эмизиш олдидан чўмилтирилади. Биринчи ванна (қайнатилган сув) уч минут давом этиши, кейин уни 5—7 минутга узайтириш керак, бунда сув ҳарорати 37 даража, хона ҳарорати 23—25 даража бўлиши лозим.

Йўргаклаган боғични қаттиқ боғламаслик керак. Акс ҳолда чақалоқнинг нафас олиши, қўлларининг актив ҳаракат қилиши қийинлашади. Режимга тўғри риоя қилинган тақдирда чақалоқ одатда тез-тез уйғонавермай, узоқ вақт ухлайди. Лекин ҳамиша ҳам шундай бўлавермайди. Бола тез-тез уйғонадиган бўлса, яхшиси отаси унинг ёнига яқинлашиб, шишадаги қайнатилган сувдан озгина ичиргани маъқул. Кундузи ҳам сув берилади. Лекин у ширин бўлмаслиги керак. Тунда бериладиган сувга озгина ширинлик қўшиш мумкин.

Соғлом чақалоқ режимга тўғри риоя қилинса, сўрғич эмишга эҳтиёжи бўлмайди. Бордию, болани шунга ўргатилган бўлса, у ҳолда сўрғич оғиз ва ошқозон-ичак касалликларига сабаб бўлиши мумкинлигини унутмаслик керак. Бинобарин, бир неча сўрғични яхшилаб қайнатиш ҳамда оғзи беркитилган идишда сақлаган маъқул.

Болани кийинтираётган вақтда унинг кўкрагида билинар-билинмас шиш пайдо бўлганини сезиб қолсангиз хавотирланманг. Бу табиий бир ҳол. Икки, уч ҳафтадан кейин ўтиб кетади.

Бизнинг иқлим шароитимиз чақалоқнинг туғруқхонадан чиққандан кейин орадан тўрт-беш кун ўтгач, очиқ ҳавога сайр қилдиришга олиб чиқиш имконини беради. Даставвал бу сайр 10—15 минут давом этади. Кейин кунига икки-уч маҳалдан бир ярим-икки соатгача узайтирилиши мумкин.

Бир ойлик чақалоқ гапга солинганда кула бошлайди, муккасидан ётқизиб қўйилса, бошини кўтаришга ҳаракат қилади.

Тўғри овқатлантирилган тақдирда уч ойлик чақалоқнинг ўртача вазни тахминан 2200 граммга кўпаяди, бўйи 8,5 сантиметр ўсади.

Икки ойлик чақалоқ бир кеча кундузда 800 грамм сут эмади, уч ойлик бўлганида 850 граммга боради. Бунда ҳар бири 130—100 граммдан сут берилиб, олти марта эмизилади.

Агар бола безовта бўлаверса ҳамда эмизишлар орасида ўрнатилган вақт ичида йиғлайверса, демак унга сут етмаган бўлади. Бу ҳолда врачга мурожаат қилиш керак. У онанинг эмизиш даврини узайтириш чорасини кўради. Агар бунга эриша олмаса, қўшимча овқат беришни тавсия қилади.

Она сути чақалоқ учун энг яхши овқатдир. Шунга қарамай, гўдак бир ойлик бўлганидан сўнг мева шарбатлари ва пюресини бериб туриш керак. Витаминлар организмнинг муҳофаза қувватини оширади, минерал тузлар модда алмашувининг яхшиланишига ёрдам беради, рахит, камқонлик ва бошқа бир қатор касалликларнинг олдини олади.

Шарбатларни кунига икки-уч маҳалдан аввалига 5—6 томчи, кейин эса 8—10 чой қошиғига етказиш мумкин. Рахитнинг олдини олиш учун 3—4 ҳафталик болага Д витаминини бериш керак. Уни қачон, қайси дозада берилишини фақат врач аниқлайди. Рахитнинг олдини олишнинг энг яхши омили соғлом болага ультрабинафша нурларининг таъсири, яъни очиқ ҳавода сайр қилдириш ҳисобланади.

Икки-уч ойлик бола бир кеча кундузда 16—18 соат, шундан кечаси 10—11 соат, кундузи 6—7 соат уч-тўрт мартадан ухлайди. Кундузги уйқу муддати бир-бир ярим соат оралиғида одатда тахминан бир ярим-икки соатга боради. Тетиклик даврининг узайишидан тарбиявий тадбирларни амалга ошириш, баданни чиниқтириш учун фойдаланиш зарур. Икки-уч ойлик чақалоқнинг кароватии тепасига қўли етадиган қилиб ҳар хил чиройли ўйинчоқларни осиб қўйиш керак.

Мустақил ҳаракатлар қилишни ривожлантириш учун зарур шароитларни яратиш лозим. Бу боланинг жисмоний ҳамда асаб-руҳий ривожланишига ёрдам беради. Чақалоқ болалар кароватида ётиши керак. Аравачадан фақат сайрга чиққандагина фойдаланган маъқул.

Ота-оналар эмлаш календарига қатъий риоя қилишлари даркор. Агар бола касал бўлса ёки эмлаш олдидан оғир касалликни бошидан кечирган бўлсагина эмлашни кечиктириб туриш мумкин. Чақалоқ туғилгандан кейин орадан тўрт-беш кун ўтгач, туғруқхонанинг ўзида сил касаллигига қарши эмланади, БЦЖ вакцинаси унинг чап елкаси териси орасига юборилади. Ана шу жойда орадан тўрт-олти ҳафта ўтгач, унча катта бўлмаган, уч-саккиз миллиметргача инфильтрат пайдо бўлиши керак. Уни ҳеч нарса билан артмаслик, боғламаслик лозим. Орадан бир йил ўтгач, ана шу ерда аста-секин кичкина доғ пайдо бўлади.

Инфильтрат пайдо бўлганда болани участка педиатрига кўрсатиш зарур. Бунда у боланинг ривожланиш тарихига эмлангани тўғрисида тегишли белги қўяди. Агар сил касаллигига қарши қилинган эмлашдан из қолмаса, дарҳол ишонч ҳосил қилмаслик керак. Иммунитет етарли даражада пайдо бўлди деб ўйламаслик, бинобарин врач билан маслаҳатлашиш даркор. 3, 4, 5 ва 6 ойликдан бошлаб болалар полиомиелитга қарши ва кўкйўтал, бўғма ва қоқшол каби юқумли касалликларига қарши вакцина берилади.

Шундай қилиб 2—3 ойлик бўлганда бола хотиржам ўса бошлайди, кўз ўнгидаги ўйинчоқлар ҳаракатини кузатади, бошини яхши тутади, гапга солинганда қиқирлаб кулади. Уйқудан ва овқатлангандан сўнг актив ҳолатда бўлади—ҳаракатлари жонланади, қувноқ кулади, бошини кўтариб муккасидан узоқ вақт ёта олади.

М. НУРИДДИНОВ,
Тошкент Давлат медицина институти болалар касалликлари кафедрасининг мудири, профессор.

Микроскоп — хирургнинг асбоби

Ҳозир йигит воқеа қандай бўлганини тушунтириб беролмайди. Фақат ўнг қўлининг билагида тўсатдан бошланган қаттиқ оғриқнигина эслайди, холос... 17 яшар тошкентлик студент Мирзабоев уйида циркуляр арра билан тахта қирқиб, алланарса ясамоқчи эди. Эҳтиётсиз ҳаракат билан қўли дискка тегиб, шартта кесилди-ю ва бир парча терисига осилиб қолди.

«Тез ёрдам» жабрдийдани шаҳардаги 6-касалхонага олиб келди. Воқеадан огоҳ қилинган врачлар бригадаси бу ерда уни кутиб турарди. Хирург И. Ўрмонов ассистентлари Т. Минаев ва В. Осипов билан микроскоп орқали операцияни бошлаб юборишди. Улар микроскоп окулярларидан 7 соат ажралмай, кўзга зўрбазўр илинадиган нина билан (диаметри бир неча метрон келади) жабрдийда қўлининг майда капиллярлари, артериялари, тўқималарини тикдилар ва муваффақият қозондилар. Орадан ўн кун ўтгач, йигит қутқариб қолинган қўлининг бармоқларини қимирлата оладиган бўлиб қолди.

Тошкентда очилган ва ҳозирча Ўрта Осиёда танҳо республика микрохирургия марказининг ёш коллективи тажрибасида бу ҳодиса биринчи эмасди. Бу ерда бир ой ичида юздан кўп операция ўтказилди. Шулар орасида экстремал вазиятлар анчагина бўлди. Поезд босиб кетган қозоғистонлик 13 яшар ўқувчининг қўлини микрохирурглар тикиб бутладилар, бармоқларидан жудо бўлган юқори малакали токарь маҳоратини сақлаб қолдилар....

Ҳозир Ўзбекистонда 13 та ихтисослашган медицина маркази бор. Бу марказлар ҳар йили республиканинг ҳамма областларидан, шунингдек Тожикистон, Туркманистон, Қирғизистон ва Қозоғистондан келган 100 мингтадан кўп беморга хизмат қилмоқда.

Л. СТРУННИКОВА,
ЎзТАГ мухбири.

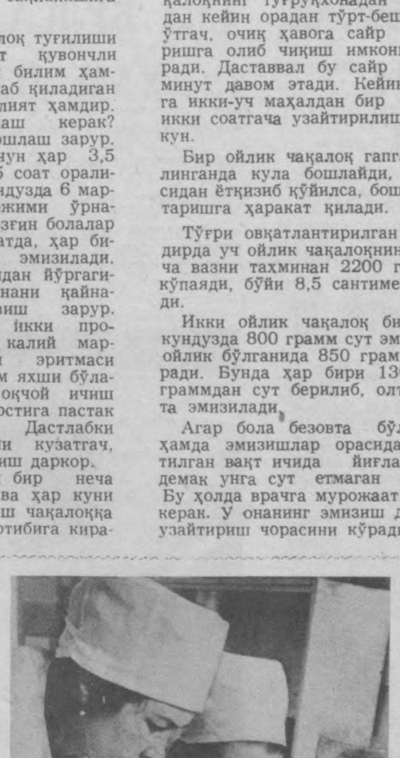

Дардга чалинган фарзандлар меҳрибон шифокорлар қўлида шифо топмоқда. Бир неча кунлик муолажадан кейин кичкинтой бемор кўзини очиб шўх кулади, чопқиллаб юриб кетади. 2-болалар юқумли хасталиклари шифохонасида бундай манзаранинг гувоҳи бўлиш мумкин. Шифохонанинг бўлим мудирлари Я. Ҳакимова, Н. Завгороднева, И. Радус, врачлар Н. Долимова, М. Даминова, врач-биохимик Р. Қиёмова, лаборант К. Солижонова ва ҳамшира П. Алимовалар ёш фарзандлар саломатлиги йўлида меҳнат қилишмоқда.

Б. Мизрохин фотоси.

Ҳамшаҳарлар — Сизлар учун

Юнусобод массивида кейинги йилларда замонавий, бири-биридан чиройли савдо шахобчалари фойдаланишга топширилмоқда. Шулардан бири яқинда ишга туширилган «Тошкент» фирмасига қарашли «Совға» магазинидир. Массивнинг 19-кварталига жойлашган бу 17-магазинида харидорлар хизматида 24 сотувчи бўлиб, бир йилда 3 миллион сўмлик хизмат кўрсатиш мўлжалланмоқда.

Магазиннинг савдо зали 670 квадрат метрни ташкил қилиб, биринчи қаватида атторлик, биллур, уй-рўзғорда ишлатиладиган ҳар хил кир ювиш порошоклари мавжуд. Иккинчи қаватда эса газмол, пойафзал, трикотаж, кийим-кечаклар билан савдо қилинади.

СУРАТЛАРДА: магазиннинг ташқи кўриниши ва савдо залида.

Т. Каримов фотолари.

Тошкент боғлар шаҳри бўлсин

Яшил бойликни асрайлик

Беруний кўчасида, Ғунча кинотеатрига туташиб кетган бинолар олдида ажойиб гулшан бор. Йил бўйи муаттар ҳид таратиб турадиган анвойи гуллар, расамади билан ўтқазилган дарахтлар йўловчилар, аҳоли дилига ҳузур бағишлайди. Мен ҳам шу ердан кўп ўтганман. Яшил хиёбондаги гуллар, шиғил мевага кирган олма, ўрик дарахтларини кўриб, осмонўпар бинолар, катта магистраллар бўйида шундай гулшан яратган заҳматкашлар шаънига таҳсинлар айтганман. Қани энди иложи бўлсаю, ҳамма катта-кичик кўчалар бўйида мана шундай гуллар, мевали дарахтлар ўтқазилса, шаҳримиз гўзаллик, тўкинлик масканига айланиб кетарди.

Яқинда шу ерда яна бўлдик. Кўрганда кўзни яшнатадиган хиёбоннинг қоқ ўртасидан узун чуқур кавланган. Бульдозер чиқариб ташлаган тупроқлар ичидан ағдариб ташланган дарахтларнинг шохлари чиқиб турибди. Йиқитилган бир ўрик дарахтининг танаси ғилдираклар остида эзилиб кетганига қарамай ғунча чиқариб гуллаяпти ҳам.

Бир зум лол бўлиб қолдим. Неча йиллар давомида бунёдга келган, кўчага, атрофга ҳусн-файз бағишлаб турган гулшан қисқа муддатда шафқатсизларча хазон этилган эди. Бир боғни вояга етказгунча бир кишининг умри кетади, дейди халқимиз. Бу ерда энди қачон шундай маскан бунёд этиладию, у яна қачон шу даражада бўлади.

Шу хаёл билан «Юбилей» спорт залидан ўтганимда Тошкент Давлат университети биноларини ўраб турган қуюқ дарахтзорни кўриб, бироз таскин топдим. Ўрмонга ўхшайди, бундай жойда бироз бўлишнинг ўзи роҳат. Шундай хайрли ишга қўл уриб, яшил бойлигимизни асраётганларга раҳмат, дедим, эндигина япроқ ёзиб, кўкка бўй чўзиб турган дарахтларга ҳавас билан боқиб.

Аммо беҳуда суюнган эканман. Бироз юргач илгаригидан ҳам нохуш манзарага дуч келдим. Қуюқ ўрмонзорнинг каттагина қисмидаги 10—12 йиллик дарахтлар кавлаб ташланган. Кечагина она-ер бағрига томир отиб ҳавони мусаффо қилиб турган дарахтлар энди йўқ. Ўрмонзор ўрнида экскаватор шитоб билан ишлаяпти. Котлован қазиш, қўпориб ташланган дарахтларни бульдозер билан суриб экскаваторга иш фронти очиш авжида. Қурувчилар вазифаларини ҳалол, виждонан адо этишяпти. Яқин келажакда бу ерда чиройли, замонавий бинолар қад кўтаришига шубҳа йўқ. Лекин йўқотилган яшил бойликни тиклаб бўлармикан!

Ҳа, шаҳримизда қурилишлар авжида. Ҳар йили қанчадан-қанча турар жой бинолари, мактаб, боғча, ишлаб чиқариш корхоналари, олий ва ўрта махсус ўқув юртлари, маъмурий бинолар, йўллар, магистраллар бунёд этиляпти. Бунёдкорлик ишларининг кўлами кенгайган сари инсон саломатлигининг гарови бўлган яшил дўстларимизга негадир кўпроқ қирон келтирилаётир. Бунга юқоридагидек кўплаб мисоллар келтириш мумкин.

Баъзан қад кўтарган кўркам бинолар атрофи йиллар давомида қақраб, шип-шийдам бўлиб, тупроғи осмонга чиқиб ётганини кўрамиз. Яшил зоналарни кенгайтиришга, яйдоқ ерларни соя-салқин ҳордиқ масканига айлантиришга кўпинча уй, маҳалла комитетлари ҳам, ободонлаштириш бошқармалари ҳам етарли эътибор бермайдилар. Чунки, улар қанчадан-қанча пул, меҳнат эвазига бунёд этган яшил зоналарнинг бироз вақт ўтгач аёвсиз йўқ қилиб юборилмаслигига ҳеч ким кафолат беролмайдида! Нега шундай, деган ҳақли савол туғилиши мумкин.

Бизнингча, бунинг асосий сабабларидан бири, қурилишларни лойиҳалашда узоқ келажакни назарда тутмасликдир. Агар Беруний кўчасидаги иморатлар қурилаётганда, яъни тупроқ ишлари амалга оширилаётганда узоқни кўзлаб иш тутилганда, кераклн қувурлар ўша пайтда ётқизилганда, яшил хиёбон топталмаган, обод ерларни қайта кавлаб керакли қувурларни ётқизиш учун давлатнинг қанчадан-қанча маблағи совурилмаган бўларди. Афсуски, бунга ўхшаш мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Кўпинча баҳор ойлари кўчаларда, очиқ ерларда кўчат ўтқазаётган юзлаб, минглаб кишиларни учратиш мумкин. Улар қимматли вақтларини сарфлаб шанбаликлар, якшанбаликлар уюштирадилар. Қисқа муддатда катта майдонларда дарахтзорлар ташкил этилади. Бироқ айрим мутасадди ўртоқларнинг эътиборсизлиги туфайли кунлар исигач, улар қуруқ чўпга айланади. Ахир ҳар бир кўчатни етиштириш учун халқнинг қанчадан қанча пули, уларни ўтқазиш учун одамларнинг қимматли вақтлари кетади-ку!

Бизнингча, ҳар бир кўкармаган ниҳол учун шу ишга масъул кишилардан қаттиқ талаб қилиш, лозим бўлса маъмурий ва моддий жазо бериш керак. Чунки яшил бойлигимизни ўз ҳолига ташлаб қўйиш халқ мулкини талон-тарож қилиш билан баробар. Шифокорлар шаҳарчасига кетаверишда, Тошкент геология-қидирув техникуми рўпарасида бундан бир неча йил аввал экилиб, қаровсизлик оқибатида қарийб ярми қуриб қолган, кўкарганлари ҳам сувсизликдан, озуқа етишмаслигидан авж ололмаётган дарахтзор фикримизнинг ёрқин далилидир.

Хуллас, узоқ муддатга мўлжалланган қурилиш лойиҳаларининг мукаммал эмаслиги, кўчат ўтқазиш пишиқ-пухта ўйланмасдан, пала-партиш уюштирилаётганлиги, экилган кўчатлар парвариши кўнгилдагидек эмаслиги оқибатида ўлкамизнинг саҳий қуёши-ю, саховатли еридан тўла-тўкис фойдаланилмаётир.

Баъзан бунга ўзимиз ҳам айбдормиз. Кўпинча уйимиз яқинидаги кўчада, хиёбонда сувсизликдан қуриб бораётган ниҳолга об-ҳаёт беришга шошилмаймиз. Кўз ўнгимизда гуркираб турган дарахтни кесаётган кишига индамаймиз. Дарахтзорларда ўтлаётган молларга, болаларнинг ниҳолларни суғуриб синдиришига лоқайд қараймиз. Айрим жойларга манзарали кўчатлар ўрнига мевали дарахтлар ўтқазиш мумкинлиги ҳақида гапирамизу бунинг учун ҳақиқатан жон куйдирмаймиз.

Собир Раҳимов районидаги Абу Райҳон Беруний номли маҳалласининг активлари республика пойтахтининг аҳолисига Очиқ хат билан мурожаат қилдилар. Уларнинг бу мурожаатномасини барча ҳамшаҳарларимиз қўллаб-қувватлашмоқда. Шундай экан ҳар биримиз она-еримизнинг ҳақиқий хўжайинлари эканлигимизни унутмайлик. Шаҳримизни боғ-роғлар, тўкинчилик, маъмурчилик масканига айлантирайлик. Хайрли ишда лоқайдлик эмас, жонкуярлик кўрсатиш билангина бунга эришиш мумкинлигини унутмайлик.

К. РИХСИЕВ.

Муносиб армуғон

Олий ўқув юртларида

Яқинда А. Н. Островский номидаги Тошкент Давлат театр ва рассомлик санъати институтининг драма театри ва кино актёрлиги III курс студентлари «Ҳужум» ҳаракатининг 60 йиллигига бағишланган ёзувчи Ҳусайн Шамс қаламига мансуб «Душман» романи асосида саҳналаштирилган инсценировкани илк бор томошабинларга тақдим этди.

Асарда Фарғона водийсида коллективлаштириш даври акс эттирилган. Колхоз тузиш учун курашувчилар қишлоқ большевиклари ячейкасининг етакчиси Каримов (Р. Мирзакаримов ижро этган), ишбоши Жўра (О. Аҳмаджонов), комсомол ячейкаси секретари (З. Шокирова), хотин-қизлар вакили Норбуви (Б. Ғофурова)ларга инқилоб душманлари оқсоқол (Ф. Жалолов), Жобир Пансод (А. Бакиров) кабилар колхоз тузишида халал беришади. Бироқ, Шўро ҳукуматидан баҳраманд бўлган халқ душманларга қарши қаттиқ кураш олиб бориб, фаровон ҳаёт учун матонат кўрсатади.

Инсценировкани курс раҳбари Ўзбекистон ССР халқ артисти, СССР Давлат мукофотининг лауреати Т. Азизов ва ўқитувчи М. Абдуллаевалар саҳналаштиришган. Илк бор спектаклни Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти, Тошкент Давлат политехника институти студентлари ва Тошкент Давлат медицина институти клиникаси ходимлари келиб кўришди.

Д. ЖАЛОЛОВ.

СУРАТДА: шу спектаклдан бир кўриниш.
Т. Каримов фотоси.

КЎҲНА УРГАНЧ ЁДГОРЛИКЛАРИ

Ажойиботлар оламида

Ўрта Осиё меъморчилигининг ноёб ёдгорлиги — Хоразмнинг қадимги пойтахти Урганчдаги Хоразмшох Эл-Арслон даҳнаси асл жамолини тиклади. Бизгача етиб келган ҳужжатларнинг далолат беришича, карвон йўллари кесишган жойдаги бу шаҳар муҳташам саройлари, бой кутубхоналари, мачитлари билан шуҳрат қозонган. Лекин Чингизхон босқини ва ўтган давр ўз ишини қилди. Ҳозир туркманистонлик таъмирчиларнинг уринишлари туфайли меъморчилик ёдгорликларининг асл қиёфаси тикланмоқда.

Яқинда кўҳна Урганч давлат тарих-маданият қўриқхонаси, деб эълон этилди ва бундан буён жиддий тадқиқотлар олиб борилади. Машҳур шоир ва тарихчи Муҳаммад Юсуф Рожиннинг қаламига мансуб XIX аср қўлёзмасида ўн саккизта мақбара борлиги саналган ва уларнинг ҳар бири ихлос билан баён қилиб берилган. Ҳозирча тадқиқотчиларга шулардан ўн бештасигина маълум. Туркманистонлик археологлар ва таъмирчилар қолганларини ҳам топиб, уларни тиклашни ўз олдиларига вазифа қилиб қўйдилар.

Л. ЛОПАТИНА,
(ТАСС мухбири).
Ашхобод.

Редактор
Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА—9/IV да **Тоҳир ва Зуҳра,** 10/IV да **Анна Каренина.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 9/IV да **Асрга татигулик кун,** 10/IV да **Ревизор.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 9/IV да **Нурхон,** 10/IV да **Золдир.**

Кино

9 АПРЕЛДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«МАКР ҚУРБОНИ» —**Санъат саройи** (18.30, 20.40; телефонлар; 44-21-44, 44-21-34).

«ТАВБА-ТАЗАРРУ» — **Чайка** (18, 21.00; телефон 77-06-20), **Искра** (17.15, 20.00; телефон 39-14-59).

«ДЕЛЬФИН НОЛАСИ» — **Ватан** (16, 18, 20, 21.30; телефон 74-30-39), **Тошкент Советининг 50 йиллиги** (16, 18, 20, 21.30; телефон 78-47-25), **Тинчлик** (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.45 да).

«ЮЗЛАШТИРИШ» — **Нукус** (16, 20, 21.30), **Восток** (16, 18, 21.30; телефон 91-14-61),

«АЛВИДО, ҒЎР ЁШЛИГИМ» (ўзбек тилида — **Нукус** (18.00; телефон 46-70-69).

«ГАР ЁНИМДА БЎЛМАСАНГ» —**С. Раҳимов номли** (17, 20.00).

«ДАЙДИ»—**Москва** (17, 20.00; телефон 33-05-01), **Санъат саройи** (кичик зал, 18, 21.00).

«ЎҒЛОНЛАР ДАВРИ» — **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда).

«АФОНЯ»—**Ўзбекистон ССР 25 йиллиги** (19.00).

«ОМАДЛИ ЖЕНТЕЛЬМЕНЛАР»— **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги** (17, 21.00).

«БЎЛМАГАН ВОҚЕА» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда).

«ЯНГИ АМАЗОНКАЛАР» — **Ҳамза номли** (тоқ соатларда).

«САННИКОВ ЕРИ»— **К. Ёрматов номли** (тоқ соатларда).

10 АПРЕЛДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«МАКР ҚУРБОНИ» —**Санъат саройи** (11, 13.30, 18.30, 20.40: телефонлар: 44-21-44, 44-21-34).

«ТАВБА-ТАЗАРРУ» — **Чайка** (15, 18, 21.00; телефон 77-06-20), **Искра** (11.45, 14.30, 17.15, 20.00; телефон 39-14-59).

«ДЕЛЬФИН НОЛАСИ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги** (10, 12, 14, 16, 18, 20, 21.30; телефон 78-47-25), **Тинчлик** (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.45 да), **Чайка** (11, 13.00).

«ЮЗЛАШТИРИШ» — **Ватан** (жуфт соатларда, сўнгги сеанс 21.30 да).

«УДДАБУБОН» — **Нукус** (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45),

«ГАР ЁНИМДА БЎЛМАСАНГ» — **ВЛКСМ 30 йиллиги** (11, 14, 17, 20.00), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

«ДАЙДИ» — **Москва** (11, 14, 17.20; телефон 33-05-01), **Санъат саройи** (кичик зал, 12, 15, 18, 21.00).

«НИКОҲ АЛЬБОМИДАГИ СУРАТ»— **Тошкент Советининг 50 йиллиги** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

«АФОНЯ»—**Ўзбекистон ССР 25 йиллиги** (11, 15, 19.00).

«ОМАДЛИ ЖЕНТЕЛЬМЕНЛАР»— **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги** (13, 17, 21.00).

«ГЛОРИЯ»— **Лисунов номли** (тоқ соатларда).

«ЯНГИ АМАЗОНКАЛАР» — **Ҳамза номли** (тоқ соатларда).

«БОРИГА БАРАКА», «БОРИГА БАРАКА ЁКИ ЖАВОБ ЗАРБАСИ»— **Қ. Ёрматов номли** (11, 12, 14, 17, 20, 21.00).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «ЙИРТҚИЧ ҲАЙВОНЛАР ОРАСИДА» **аттракционининг гастроллари** (19.30).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР—РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

Тошкент шаҳар ҳунар-техника таълими бошқармаси
16-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1987—1988 ўқув йили учун

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТЎҚУВЧИ, ЙИГИРУВЧИ, ПИЛИКЛОВЧИ, КАЛАВАЛОВЧИ.

Ўқиш муддати — 1— 3 йил.

Билим юртига 8—10-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган қизлар қабул қилинадилар.

Ўрта маълумот билан ўқишга кирганларга ҳар ойда 70 сўмдан стипендия берилади. 8 синф ҳажмида маълумот билан ўқишга кирганлар бепул овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида маошнинг 50 проценти ўқувчиларга берилади.

Билим юртини тугатганлар касб эгаллаганлиги ҳамда ўрта маълумот олганлиги тўғрисида диплом оладилар.

Билим юртини яхши баҳолар билан тугатган ўқувчиларга ўрта махсус ва олий ўқув юртларида ўқиш учун йўлланма берилади.

ЎҚИШ МУДДАТИ ИШ СТАЖИГА КИРАДИ.

Машғулотлар яхши жиҳозланган кабинетларда олиб борилади. Билим юртида спорт секциялари, бадиий ҳаваскорлик, бичиш-тикиш тўгараклари мунтазам ишлайди.

Тўқимачилик комбинатида ўқувчиларнинг бўш вақтларини мароқли ўтказишлари, дам олишлари ва соғлиқларини мустаҳкамлашлари учун ҳамма шароитлар яратилган. Корхонада санъат саройи, профилакторий, дам олиш зонаси ва кечки техникум бор.

ЎҚУВЧИЛАР ЁТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ёзилган ариза, маълумоти тўғрисида ҳужжат, таржимаи ҳоли, характеристика, 3х4 см. ҳажмидаги 6 дона фотосурат, 286 формадаги медицина справкаси, турар жойидан справка.

Билим юрти адреси: 700100, Тошкент шаҳри, Фрунзе райони, А. Қаҳҳор кўчаси, 34-уй (2, 3, 32, 80, 97-автобусларнинг «16-билим юрти» бекати).

Ўқишга марҳамат!

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

ТОШКЕНТ «ҚИЗИЛ ТОНГ» ТИКУВЧИЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ ҚОШИДАГИ
48-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1987—1988 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ЎҚИШГА ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИНИНГ ПОЙТАХТГА ЯҚИН РАЙОНЛАРИДА ЯШОВЧИ 8-10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЁШЛАР ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ: **хотин-қизлар, болалар ва эркаклар устки кийимларини тикиш бўйича тикувчи-мотористка.**

8-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган ёшлар 3 йил ўқийдилар ва улар бепул овқат, кийим-бош билан таъминланадилар.

Ўқишни битирганларидан сўнг ўрта маълумотга эга бўлганлиги ва эгаллаган касблари ҳақида диплом оладилар.

Ўрта маълумотлилар бир йил ўқийдилар ва уларга ҳар ойда 30 сўмдан стипендия тўланади.

Ҳамма ўқувчилар ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида ишлаб топган меҳнат ҳақларининг 50 процентини оладилар.

Билим юртини «аъло» баҳолар билан битирган ўқувчилардан 10 проценти олий ўқув юртлари ва техникумларда ўқиш учун йўлланма оладилар.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртида ўқувчилар Индира Ганди номидаги маданият Саройида бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ва ўзлари истаган бошқа тўгаракларда қатнашишлари мумкин. Ўқувчилар санаторий-профилакторий ҳамда корхона медицина хизматидан фойдаланишлари мумкин.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: билим юрти директори номига ёзилган ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, турар жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, медицина справкаси, 3х4 см. ҳажмдаги 4 дона фотосурат, характеристика, таржимаи ҳоли.

Туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт шахсан кўрсатилади.

Мурожаат учун адрес: 700061, Тошкент шаҳар, Чехов кўчаси, 5-«а» уй (1, 2, 5, 24, 26-трамвайлар, 1, 5, 8, 10, 17-троллейбуслар, 2, 3, 25, 60э, 80э, 71-автобусларнинг «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси» бекати). Телефон 33-19-24.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

3-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги ихтисосликлар бўйича
1987—1988 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

саноат асбоб-ускуналари бўйича слесарь, механика-йиғув ишлари слесари, қўлда иш бажарувчи электр пайвандчи, фрезерчи, электромонтёр (электр монтажчи), **кенг профилдаги ишчи, ОТК контролёри, прессловчи-қолипловчи, машина-контакт пайванд бўйича электр пайвандчи, программали бошқариладиган станокларнинг операторлари.**

Ўқиш муддати — 1-3 йил.

Ўқишга 8—10 синф ҳажмида маълумоти бўлган йигит-қизлар қабул қилинади.

3 йил муддат билан таълим олинадиган группаларнинг ўқувчиларига ўрта ҳунар-техника билим юртини тугатганлиги ҳақидаги диплом берилади.

Ўқиш даврида 8-синфни битириб келган ўқувчилар бепул кийим-бош ва 3 маҳал иссиқ овқат билан таъминланадилар.

Ўрта маълумотлилар эса стипендия оладилар, бошқа баъзи мутахассисликларнинг талабалари қўшимча равишда «Ташсельмаш» заводи база корхонасининг стипендиясини ҳам оладилар.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчиларга иш ҳақининг 50 проценти тўланади.

Бошқа шаҳарлардан келганлар секция типидаги ётоқхоналар билан таъминланади.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар олий ўқув юртларига мажбурий ишлаб бериш стажисиз ўқишга кириш ҳуқуқидан фойдаланадилар.

Билим юртида техника ижоди, бадиий ҳаваскорлик тўгараклари, фототўгарак, спорт секциялари ишлаб турибди.

Билим юрти ўқувчилари ёзда дам олишлари учун «Чорвоқ» посёлкаси районида ўз базасига эга. Ҳар куни 8.30 дан бошлаб хизмат автобуси қатнайди.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур: ариза, маълумот ҳақидаги гувоҳнома, паспорт ёки туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома, саломатлиги ҳақидаги справка, яшаш жойидан справка, 3х4 см. ҳажмидаги 6 дона фотосурат.

Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.

Бизнинг адрес: 700050, Тошкент шаҳри, Гёте кўчаси, 54-уй (21, 49-«экспресс» автобусларининг «3-ҳунар-техника билим юрти», 16, 89-автобусларнинг «Касб касалликлари институти» бекатлари).

КЎКАТ-РЕЗАВОРЛАР—ДАСТУРХОНИНГИЗГА

БАҲОР... БУ ЗЕБО ФАСЛ ҚИРИБ КЕЛИШИ БИЛАН БУТУН ОЛАМ ЯШИЛ ЛИБОСГА БУРКАНАДИ.

ТАБИАТ ЎЗ АЖОЙИБ НЕЪМАТЛАРИНИ САХИЙЛИК БИЛАН БИЗГА ИНЪОМ ЭТАДИ. ШИВИТ, ПЕТРУШКА, ПИЁЗ, САРИМСОҚ, ИСМАЛОҚ, РЕДИСКА, СЕЛЬДЕР... БУЛАР ИШТАҲА ОЧИБГИНА ҚОЛМАЙ ФОЙДАЛИ ҲАМДИР. БИР ҚАТОР ШИФОБАХШ ХУСУСИЯТЛАРГА ЭГА.

Барра шивит ва петрушка таркибида С витамини, каротин бор. Биринчи ва иккинчи босқич қон босими касаллигини даволашда шивит дамламаси қўлланилади. Петрушка дамламаси эса турли шишлар пайдо бўлганда, буйрак касалликларида, ҳазм қилиш ёмонлашганда фойдалидир.

Пиёз ва саримсоқ қатор шифобахш хусусиятларга эга. Уларнинг таркибида эфир мойлари, аскарбин кислота, йод, бактерияларни йўқотувчи ва бошқа моддалар бор.

ОШКЎКЛАРДАН ТУРЛИ-ТУМАН ТАОМЛАР ТАЙЁРЛАШ МУМКИН. МАНА УЛАРДАН БАЪЗИЛАРИ:

КЎКАТ ҚИЙМАЛИ ПИРОЖКИ

Угра учун тайёрлангани каби хамир қилинади. Уни 2 мм. қалинликда кулча нон каби ёйилади. Унга қийма солинади.

Чеккалари туташтирилиб тугилади ёки чебурек каби яримой шаклида кесилади. Қиздирилган ёғда қовуриб, дастурхонга иссиқ ҳолда тортилади.

Қийма тайёрлаш учун барра пиёз, шивит, петрушка майдалаб тўғралади, гўшт қўшилади ва яхшилаб аралаштирилади. Ўн дона пирожки учун: 550 грамм буғдой уни; 100 грамм ёғ, 400 грамм барра пиёз, 100 грамм шивит ва петрушка, 3 грамм мурч керак бўлади. Қиймага бир нечта майда тўғралган тухум қўшиш мумкин.

СЕЛЬДЕРЕЙ САЛАТИ

ФРАНЦИЯДА БУ ТАОМНИ «БОН ФАМ» (ёқимтой хоним) ДЕЙИШАДИ. Ўсимликнинг барглари ва банди тўғралади ва артилади қаламча усулида тўғралган олма билан аралаштирилади. Аталанган қаймоқ ош горчица ва лимон шарбати билан аралаштирилиб, сельдерей ва олма билан қориштирилади ва салат билан қориштирилади. Сўнг салат идишига солинади ва устига салат кўкати барглари қўйиб безатилади.

500 граммли салат тайёрлаш учун: 200 грамм сельдерей, 180 грамм олма, 20 грамм горчица, 70 грамм қаймоқ, 50 грамм лимон керак бўлади.

«Ташплодоовошчпром» магазинларидан

БАРРА ПИЁЗ, САРИМСОҚ, ИСМАЛОҚ, САЛАТ ҚУКАТИ, ПЕТРУШКА, ШИВИТ, СЕЛЬДЕРЕЙ, РЕДИСКА

СОТИБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН

«ТАШПЛОДООВОШЧПРОМ» (телефон 55-98-29).

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР!

ҚАРИНДОШ-УРУҒЛАРИНГИЗНИ, ЯҚИН КИШИЛАРИНГИЗНИ

1 МАЙ ВА ҒАЛАБА ҚУНИ БАЙРАМЛАРИ БИЛАН ТАБРИКЛАШНИ УНУТМАНГ!

АЛОҚА БЎЛИМЛАРИДА ҲАР ХИЛ БАЙРАМ ОТКРИТКАЛАРИ МАВЖУД, У ЕРДА БАДИИЙ БЛАНКАЛАРГА ТЕЛЕГРАММАЛАР ҲАМ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Топшириш муддати кўрсатилган ва бошқа шаҳарларга етказиб бериладиган 1 МАЙ БАЙРАМИ билан кутлов телеграммаларини қабул қилиш 17 АПРЕЛДАН бошлаб, маҳаллий адресатларга қабул қилиш — 29 АПРЕЛДАН бошлаб; бошқа шаҳарларга етказиб бериладиган ҒАЛАБА БАЙРАМИ билан кутлов телеграммаларини қабул қилиш — 6 МАЙДАН бошлаб, маҳаллий адресатларга қабул қилиш 7 МАЙДАН бошлаб тўхтатилади.

Телеграммаларни уйдан чиқмай туриб жўнатиш ҳам мумкин. Бунинг учун сиз кредитга квартира телефонингиз орқали 008 телефонига буюртма берсангиз кифоя. Телеграммаларни жўнатаётган вақтда адресда телеграммани қабул қилувчи ва ўзингизга хизмат кўрсатувчи алоқа бўлимларининг номерларини кўрсатишни эсдан чиқарманг.

Почта жўнатмаларини қабул қилиб олувчи ва жўнатувчи адресларида 6 рақамли почта индексини кўрсатишни унутманг.

ХАТЛАРНИ ФАҚАТ 114х162, 162х229, 229х324 мм ҲАЖМДАГИ СТАНДАРТ КОНВЕРТЛАРДА ЖЎНАТИНГ.

Бундан ташқари ҳамма алоқа бўлимларида ва Тошкент шаҳар почтамтида аҳолидан совға буюмлари учун почта ва телеграф орқали юбориладиган пул-буюмлар ҳам қабул қилинади.

Почта орқали юбориладиган пул буюртмалар алоқа корхоналари томонидан совғалар тақдим этиладиган муддатдан камида 15 кун олдин, умумхалқ байрамлари (1 январь, 8 март, 1, 2, 9 май, 7 октябрь, 7 ва 8 ноябрь) арафасида эса камида 20 кун олдин қабул қилинади.

ТЕЛЕГРАФ ОРҚАЛИ ЮБОРИЛАДИГАН ПУЛ-БУЮРТМА ЮҚОРИДАГИ ҲОЛЛАРДА 6 ВА 10 КУН ОЛДИН ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Пул-буюртма жўнатмалари бўйича савдо қилувчи магазинлар адресларининг справочниги ҳамда алоқа бўлимларида ва шаҳар почтамтида мавжуд.

Совға буюмларини ҳарбий қисмларга ва «почта қутиси» ташкилотларининг адресларига етказиб бериш учун буюртма-пул жўнатмалари қабул қилинмайди.

ПОЧТА ВА ТЕЛЕГРАФ АЛОҚАСИ ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

ТОШКЕНТ ПОЧТАМТИ.

АККУМУЛЯТОР СОЗ БЎЛСА, МАШАҚҚАТ ҲАМ ОЗ БЎЛУР!

САРАНСКДАГИ «ЭЛЕКТРОВИПРЯМИТЕЛЬ» ЗАВОДИДА ИШЛАБ ЧИҚАРИЛГАН, ЗАРЯДЛАШ МОСЛАМАСИ ПУХТА ИШЛАЙДИ.

У ЕНГИЛ АВТОМОБИЛЛАР, МОТОЦИКЛЛАР ВА МОТОРОЛЛЕРЛАРНИНГ АККУМУЛЯТОРЛАРИНИ ЗАРЯДЛАШ УЧУН МЎЛЖАЛЛАНГАН.

ТЕХНИКАВИЙ ХУСУСИЯТЛАРИ:

зарядлаш учун номинал ток
автомобиль аккумуляторлари учун (12В)—6, 3А
мотоцикл аккумуляторлари учун (6В)— 1, 6А
истеъмол қуввати — 100 вт. ва 70 вт
токни маромлаштириш— босқичли.

Қисқа туташув ва аккумулятор батареяларига қисқичлар нотўғри уланиб қолиши мумкинлиги назарда тутилиб электрон ҳимоялагич ўрнатилган.

Баҳоси — 25 сўм.

«ИНФОРМЭЛЕКТРО»

«РЕКЛАМА» МАРКАЗИЙ АГЕНТЛИГИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ.

СССР Алоқа министрлигининг
2-БУТУНИТТИФОҚ ДАВЛАТ ЛОЙИҲАЛАШ ИНСТИТУТИ (ГСПИ-2)
вакант вазифага

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Институт бошлиғининг муовини

КОНКУРС МУДДАТИ — **18 апрелгача.**

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, ГСП, Энгельс кўчаси, 24-уй, кадрлар бўлими. Телефон 34-64-71.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
МЕХАНИКА ВА ИНШООТЛАРНИНГ СЕЙСМИК МУСТАҲКАМЛИГИ ИНСТИТУТИ
вакант вазифага

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кичик илмий ходим: пахта териш аппаратлари назарияси лабораторияси.

Конкурс муддати — 18 апрелгача.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга жўнатилсин: Тошкент шаҳри, Г-143, Академиклар шаҳарчаси (1, 17, 83-автобуслар, 13, 22, 6-трамвайлар; 17, 18-троллейбусларнинг «Академгородок» бекати).

ДИҚҚАТ!

Матбуот ва почта ҳаракати ва уларни саралаш ҳамда жўнатиш жараёнларини янада такомиллаштириш мақсадида

ТОШКЕНТ ҲАВО ЙЎЛЛАРИ ОРҚАЛИ ПОЧТА ТАШИШ БЎЛИМИ (АОПП)
ТОШКЕНТ ТЕМИРЙЎЛИ ҚОШИДАГИ ПОЧТАМТ (ТашПЖДП)ГА

БИРЛАШТИРИЛДИ

Даъволар 1987 йил 1 майга қадар Тошкент темирйўли қошидаги почтамтга юборилсин.

Адрес: Тошкент шаҳри, 15-алоқа бўлими, Привокзальний кўчаси, 4-уй. Ҳисоб-китоб счети 000428901 — Тошкент шаҳар Давлат банкининг Ленин район бўлимида.

ТОШКЕНТ оқшоми
Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»
(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва пропаганда — 32-54-19; совет қурилиши ва халқ контроли — 32-54-34; саноат, транспорт ва алоқа — 33-08-74, 32-57-84; шаҳар хўжалиги, савдо ва маиший хизмат — 32-55-39, капитал қурилиши — 32-58-85; фан ва ўқув юртлари — 32-53-10; физкультура ва спорт, ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси — 32-55-32; маданият — 32-53-83; ахборот — 33-28-95; хатлар ва оммавий ишлар —33-29-70; иллюстрация — 32-55-37; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56-84; эълонлар — 33-81-42.

Р. — 12678. Якшанбадан ташқари ҳар куни чиқади. Ички саҳифаларга соат 19.00 да қўл қўйилган. (График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим). Тиражи — 75.131. Б. 2094. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.